

VETO

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 10, '83-'84.
Nr. 22, dd. 8 maart 1984
V.u. Luc Baltussen, Van Evenstraat 2d,
3000 Leuven. Tel. 016/224438.

Abonnementsprijs: 50 fr. (studenten),
150 fr. (niet-studenten), 350 fr. (steun).
Te storten op rek. nr. KB 431-0079541-68
t.n.v. ASR-VETO, Van Evenstraat 2d,
Leuven, met vermelding van 'VETO-
abonnement' en evt. nr. studentenkaart.

Redakties steeds op vrijdag
om 17 uur (open voor ieder) op 't Stuc,
E. Van Evenstraat 2d, 1ste verdieping.
Artikels binnen op donderdag voor ver-
schijning, advertenties op vrijdag voor
verschijning.

VETO is een publikatie van de Algemene
Studentenraad Leuven.

EN VERDER...

ASR	Kura vs. Ekonomika	5
	Akad. Overheid uit Kul?	5
	Sportraadbeleid	6
KRINGEN	Romania uit ASR	4
	Kringen reageren	1
ONDERWIJS	Ekspeditiemodel	1
	Lerarenopleiding	3
SOCIAAL	Gevangeniswezen	8
	Wereldwinkel	8
	Poder Popular	11
KULTUUR	Steve Paxton	9
	De Zwijger	10
	Dada	9
UNIVERSITEIT	Forfaitaire betoelaging	8
COLUMN	Ook dit is Belgisch	2
LEZERS		2

Onderwijs, meer dan een dosis vakkennis

Woensdag 14 maart organiseert de werkgroep Universiteit en Maatschappij een studiedag over onderwijsvormen. Dat is voorlopig het hoogtepunt van de werking van de werkgroep dit jaar. Onderwijsvormen en een betere didactiek is nu net wat Kringraad interesseert, en dit kan onze deelname aan de werkgroep dus alleen maar ten goede komen. Vandaar ook dat we een interview afnamen van Fons Van Daele, lid van de werkgroep en zelf docent in wiskunde. Maar in de eerste plaats komt het erop aan dat als het initiatief je interesseert, jouw aanwezigheid ten eerste op prijs gesteld zal worden.

Gericht op de praktijk

Veto: Hoe houdt u het concreet voor mogelijk om het contact in de lessen te bevorderen en de effectiviteit van de les te verhogen?

Van Daele: «Er zou natuurlijk veel moeten veranderen... Maar men kan systemen waarbij de studenten zelf meer actief zijn en waar het contact tussen prof en student en tussen studenten onderling alleen maar bevorderen.»

Veto: En de studiedag kan daar een aanzet toe zijn?

Van Daele: «Ja. Eerst is er een uiteenzetting door Wim Hornix over de maatschappelijke facetten van deze zaak, daarna lichten we enkele voorbeelden toe. Zo hopen we mensen van de K.U. Leuven samen te brengen die met gelijkaardige dingen bezig zijn, en we hopen andere profen ertoe aan te zetten om ook iets in die zin uit te testen, of studenten die geïnteresseerd zijn ertoe aan te zetten van onderuit een beetje te pousseren.»

«De voorbeelden, dat is eerst De Volder van de Maastrichtse onderwijskundige dienst. Die zal het hebben over probleemgericht onderwijs. In Leuven is de opleiding verticaal gestructureerd. Per discipline krijgt men een pakket theorie. Probleemgericht onderwijs is horizontaal gestructureerd: men omschrijft eerst het probleem en gaat dan op zoek naar de verschillende vormen van kennis die nodig zijn om het probleem op te lossen; dit is dus interdisciplinair en praktijkgericht wat de aanpak betreft.»

Veto: Het doet ons denken van we deze week schrijven over aggregatie... Daar na komt professor Leirman.

Van Daele: «Uit sociale pedagogie. Die experimenteert met projektonderwijs waarbij de studenten (samen met een of andere groep uit het Leuvense werken rond een probleem.

De bedoeling in sociale pedagogie is, om vormingswerkers en dergelijke op te leiden.

Ekspeditiemodel: een kontrakt

Veto: Zelf komt u ook aan de beurt.

Van Daele: «Ja, ik probeer met een groep studenten uit tweede licentie in een keuzevak een expeditiemodel op touw te zetten. Dat zijn mensen van wie al geweten is dat ze aan de voorwaarden om mee te kunnen voldoen. Een expeditiemodel staat tegenover het wedloopmodel van het huidige onderwijs. Iedereen staat daar tegelijk aan de start, en tijdens de ren is het ieder voor zich. Wie niet meekan, valt af. Zo iets kweekt alleen nog meer individualisme aan. In het expeditiemodel is iedereen ervoor verantwoordelijk dat iedereen de eindmeet bereikt, profen zowel als studenten.»

«Hoe gaat dat nu in de praktijk? Met een soort kontrakt, een overeenkomst. Over dit kontrakt bestaan ook al hele rapporten uit diverse instituten. Normaal doe je zo iets met de hele fakulteit natuurlijk. Bij mij blijft het bij een poging voor een vak. Ik ga met de studenten een overeenkomst aan: elke partij komt een aantal afspraken na. Van de studenten wordt verwacht dat ze — indien mogelijk — naar de les komen en dat ze voor anderhalf uur les ook anderhalf uur zelfstandig werken. Dat is voor het pakket van tweede licentie ook het deel dat ik voor mijn vak mag vragen. Ik vraag ook dat ze meewerken in de les, én dat ze samenwerken.»

«In ruil daarvoor garandeer ik hen een voldoende uitslag op het examen. De punten op het examen geef ik in overleg met de studenten. Er is ook veel groepswerk en in mijn deel van het kontrakt staat dat ik de stof beperkt houd, maar dat ze goed wordt uitgediept. Het levert, denk ik, toch goede

(volg op p. 3)

Fons Van Daele: «Mijn expeditiemodel staat tegenover het wedloopmodel van het huidige onderwijs.»

Kringen in tegenaanval Het tij keert!

Medica, Pedagogische Kring, Kriminologische Kring, Landbouwkring V.T.K., Wina, Germania, Politika, Merkator, Bios, Chemika en Psychologische Kring hernieuwen het vertrouwen in de ASR. Na drie weken offensief van VRG en Ekonomika, en in minder luidruchtige mate ook van Romania, komt in andere kringen eindelijk het tegenoffensief op gang. Minstens acht kringen deelden vorige week pamfletten uit aan de Alma's en verschillende kringen deelden hun standpunten mee aan de pers: eerst in afzonderlijke persmededelingen, en maandag jl. in een gemeenschappelijke perskonferentie bij de godsdienswetenschappers. Medica schreef een brief aan alle andere kringen om voor solidariteit te pleiten. Alle genoemde kringen benadrukten het belang van de werking die in de ASR gerealiseerd kan worden.

Het grootste verschil tussen de reacties van de kringen is nog de stijl. Het pamfletje van Kriminologie is wat ludiek opgeluisterd met blokletters uit tijdschriftadvertenties. (Kommentaar op VRG en Ekonomika klinkt aldus samengevat: «Daar hoorden zij dengelen zingen!») Pedagogische Kring — actief met maar liefst twee pamfletten —, Katechetika en Germania halen zwaar uit naar de manier waarop Ekonomika de zaken aanpakte. Katechetika en Germania spreken van misleidende demagogie en van mate-loze machtsongor. Medika van een 'maneuver'. Wina noemt het optreden 'beneden alle peil' en ook het gemeenschappelijk pamflet van V.T.K., Landbouwkring en Wina, overigens erg kort en bondig, veroordeelt het luidruchtig uittreden van Ekonomika uit de ASR.

Centraal hierbij staat de beschuldiging dat het VRG en Ekonomika te doen is om de afbraak van alles waar de kringen in de ASR voor opkomen. Katechetika vindt dat Ekonomika strijkt over randfenomenen om de hele werking op losse schroeven te zetten. Pedagogie gaat in op Economi-

ka's voorstellen voor een andere studentenoverkoepeling en concludeert: «Demokratisering van het onderwijs heeft er in geen geval veel mee te maken.» Medica herinnert er nog aan dat zij de hervormingsvoorstellen van Ekonomika afwees «omwille van het anti-demokratisch karakter.»

Tussen kringen

Herhaaldelijk vindt men in de teksten kritiek op de vaagheid van de motieven die VRG en Ekonomika aanhalen. Kriminologie ironiseert de kritiek op de «ASR» tegenover de lippendiensten van VRG en Ekonomika aan een goed cultuurbeleid en sportwerking, en het principe van de demokratisering van het onderwijs: «Dat is, zo dachten wij, zowat alles waar ASR zich mee bezig houdt.» Pedagogie wijst op de misleidende tegenstelling die Ekonomika tracht te creëren tussen «enerzijds de sukkelaars van kringen en studenten en anderzijds de «super»-burekratische ASR.» Medika heeft dat ook gezien, en benadrukt dat «het een discussie moet zijn tussen de kringen.»

Tevens wordt er in diverse teksten (V.T.K., Wina, Katechetika, Landbouwkring, Germania) op gewezen dat de VRG-Ekonomika-aktie verdeeldheid zaait onder de kringen en dat daarmee niemand gediend is. Behalve misschien de akademische overheid. Pedagogie haalt aan hoe Rektor De Somer «een deel van de koek» beloofde aan Medika als ze uit de ASR zouden stappen, en dat voorzitter voor studentenaangelegenheden Sabbe aan Ekonomika toezegde dat zij hun deel van de ASR-subsidies rechtstreeks zouden krijgen. Pedagogie meent zelfs te weten dat Ekonomika andere kringen geld beloofde als ze overstappen naar hun 'nieuwe beweging'. Pedagogie vraagt zich af of omkoperij de basis moet zijn voor die nieuwe beweging.

Eén patroon komt zonder mankeren voor in alle tot nu toe gepubliceerde kringreacties: géén van allen ontkennen ze dat er nog veel bijgesehaafd kan worden in de ASR. Allemaal komen ze ervoor op dit te doen door een actieve medewerking in de ASR zelf, en bevestigen ze hun fundamenteel vertrouwen in de ASR. Wina en Katechetika vinden dat zij in de ASR een degelijk-inhoudelijke werking op poten kunnen zetten zonder afbreuk te doen aan de representatieve

(volg op p. 5)

Vlnr: Hildegarde De Vuyst en Rudy Janssens (Germania) en Koen De Visscher (Katechetika). De kringen vinden dat een referendum een praesidium al te gemakkelijk van de taak ontslaat om, voor degelijke informatie te zorgen.

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de eerste verdieping van 't Stuc, Van Eerstestraat 2d, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen op Leuvense (studenten-) actualiteit.

Reeds enkele malen ontvingen wij op de redactie brieven van mensen die achteraf helemaal niet bleken te bestaan, of die niets van die brief afwisten. Om dergelijke misbruiken te voorkomen, wordt elke briefschrijver verzocht zijn volledige naam én adres aan de redactie bekend te maken. Dit betekent niet noodzakelijk dat zij in Veto gepubliceerd worden.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt ongeveer overeen met 1 getikte blz. met een interlinie) worden in principe ingekort.

Veto racistisch!?

Beste Veto-redactie. Bij het lezen van de 'humor' die u op bladzijde 2 van Veto nr. 20 (23 februari) publiceerde, voelde ik mij verplicht om mijn pen ter hand te nemen, en u te zeggen hoe ik over dergelijke artikels denk.

Ik vind uw artikel walgelijk, en een regelrechte belediging voor iedere rechtgeaarde Veto-lezer. Is het al niet erg genoeg dat we uit de mond van politici — en ik noem hier met name Nols — uitspraken moeten aanhoren die geen enkele socialist-denkende Belg in de mond passen? Laat ik uw artikel maar eens 'mop' voor 'mop' overlopen.

De eerste wil aantonen dat iedere Marokkaan niet wil werken, en teert op onze verdiensten ("hij wenst nooit meer te moeten werken... en hop, de Marokkaan loopt weer haveloos door Brussel"). De tweede is een gewone mop, de derde kan men interpreteren als een politieke mop over Mobutu's beleid, en kunnen we dan ook nog goedkeuren, maar bij het lezen van de vierde sprong ik regelrecht van verontwaardiging uit mijn zetel. U drukt letterlijk af: "Een neger op een fiets is geen dier", en zet daar als

titel "De gulle Vlaamse lach is overal vermaard" boven. Volgens de vijfde zou, een Belg pas een "hart van koekebrood hebben als hij een Marokkaan in het water laat verdrinken. Bij uw zesde 'grapie' gingen mijn nekharer van pure verontwaardiging over-eind staan: iedere neger zou één grote puist zijn (de tekst is niet verkeerd te begrijpen). Zeven zet de kroon op uw 'literaire arbeid'! Het leven van een Turk of Marokkaan heeft helemaal geen waarde; men mag die mensen overrijden of neersteken uit puur sadisme (dixit Veto).

Ik heb mij nooit actief met vreemdelingenproblematiek bezig gehouden, en heb nooit de Sociale Raad gesteund in haar verzet tegen Gols plannen, maar wanneer Sociale Raad hier zulke tekst tolereert, voel ik mij verplicht zelf op de barricade te klimmen. Al heb ik nooit met vreemdelingen te maken gehad, Dit Neem Ik Niet! Ik deel u mede dat, als ik nog ooit een dergelijke — mij lezer ontorende — tekst in Veto lees, ik konsequent mijn abonnement zal opzeggen, en ik daag iedere andere Veto-lezer, die akkoord gaat met wat ik hierboven gezegd heb, uit om mijn voorbeeld te volgen, en eventueel zelf naar de redactie te schrijven om Veto te laten zien dat studenten nog niet alles slikken wat hun vereniging in hun weekblad publiceert.

Paul Vandeput
Iste kan. Klassieke Filologie

Dutoit

Het spijt me voor uw boekbespreking van het werk van C. Dutoit over 'links' en nationalisme (Veto nr. 20, p. 4-5) deed me pijn. Pijn omdat een waardevolle stelling verkracht wordt.

Die stelling is de waarheid als een koe die in het eerste paragraaf staat: de historische realiteit verklaart zoniets volledig, dan toch voor het grootste deel maatschappelijke fenomenen. Een andere manier om te zeggen dat de geschiedenis het geweten en de lerares van de mensheid is. Mooi, het doet deugd dat dat ook in Veto kan gezegd worden. Maar dan...

Dat Dutoit zelf zijn stelling verraadt door 'geen grondige studie' te verrich-

ten, kan Dirk niet verhelpen, maar daarom hoeft hij er nog geen schepje bij te doen. Enkele voorbeelden van hoe Dirk de zo aanbeden historische realiteit vermasakreert.

1. *dat bestond toen ook al:* is het met dergelijke opmerkingen dat Dirk de historische werkelijkheid te lijf gaat?
2. de verwisseling van WO I en WO II zullen we maar op rekening van de Veto-zetmachine schrijven. Tenslotte, zoveel verschil zal het toch niet maken?
3. "De frontpartij evolueerde naar rechts, maar de VKP bleef haar principes trouw." Droom ik? Was de Frontpartij kommunistisch?
4. Herman Vos was niet 'afkomstig van' de socialistische partij maar zal integendeel in 1933 overgaan naar de BWP. In 1931 legde hij zijn wetsvoorstel niet meer als VNV-parlementslid, want in 1931 bestond het VNV nog niet!

Details? Plettuigdheden? En wat is de historische realiteit dan anders? Dirk, met uw respect voor de historische werkelijkheid kan men alle kanten op. Is Simonet soms een klerikaal burgermannetje dat in de PS infiltreerde, maar zijn flamingantische sympathieën liet merken door voor de raketten te stemmen?

De historische realiteit is ins geweten, Dirk, maar ze wordt al te dikwijls misbruikt. Dutoit schreef niet vanuit bekenners om ge geschiedenis. Hij wil de linkerzijde versterken door een deel Vlaamse Beweging te annexeren. Dat was toch de belangrijkste conclusie niet? Als Martens de VU een aanhangsel van de SP noemt, zal Van Miert gedacht hebben: "Was het maar waar!" De geschiedenis zal altijd wel voor een of andere wagen gespannen worden, maar a.u.b., stel het dan niet voor als liefde voor de geschiedenis. Dat doet pijn.

Johan Putseys
2de lic. Moderne Geschiedenis

N.v.d.r.

Waar lezer Putseys de stelling in verband met de historische realiteit vandaan haalt is een raadsel. Bij het nalezen van het artikel hebben we ze niet tegengekomen (en zeker niet in de eerste paragraaf, zoals hij schrijft). Mogelijks heeft hij een andere (geukste) versie van Veto 20 in handen gekregen. Dit alles doet natuurlijk geen afbreuk aan de stelling in verband met het geweten en de lerares van de

hetzelfde gebeurd."

"Hun bedoelingen en het geld doorgeven, meer heb ik niet gedaan. Echt waar. Ik ben het slachtoffer geworden van het feit dat ik een student ben."

Voor nr. komt het er dus op aan van te tonen dat hij slechts een erg beperkte rol in de affaire speelde. "Ik hoop dat iedereen nu de waarheid zal spreken", zei nr. woensdag. Wie moet dan praten? Dat ligt voor de hand.

Ook de andere leden van het presidium wisten van de zaak af. "Inderdaad, wij zagen daar eigenlijk geen vorm van omkoperij in. Het was eerder een vriendendienst, iets waarmee we de jongens van CDS en van het rektorat een plezier wilden doen. Maar ik geef toe, zoiets mag natuurlijk niet."

"Je moet dit allemaal echter in zijn context zien. Mijn rol is minimaal geweest en als de volledige waarheid aan het licht komt, kan ik moeilijk indenken dat ik zwaar zou worden gestraft. Ik ben een toevallig slachtoffer."

Doorgaans goed ingelichte bronnen vertellen gisteren dat het niet om elf miljoen zou gaan, maar om de volledige Rvs toelagen: 175 823 000 fr. "Die juiste som is bij de ondervraging een grote struikelsteen geweest", aldus nr. "In elk geval: in de omslag die ik gekregen heb zat slecht elf miljoen. Hoe het juist in elkaar steekt, weet ik echter niet. Zij zullen wel beter weten wat er met dat geld gebeurd is." nr. moest zich niet meer ter beschikking houden van het gerecht. Het ligt voor de hand dat hij, zoals gepland, met zijn splinternieuwe Mercedes vertrokken is naar zijn villa in Spanje.

(dankbaar werd geplagieerd van F. Colin in De Standaard-Het Nieuwsblad van vrijdag 2 maart 84.)

maatschappijk. Is objectiviteit, want daarrond draait het blijkbaar, in deze kontekst geen myte? De termen verwijzen duidelijk naar een maatschappelijke betrokkenheid. Een betrokkenheid die dan ook vanuit één of ander (filosofisch) kader vertrekt. Dit alles betreft echter een academische discussie die hier niet op zijn plaats is.

Bedoeld artikel is namelijk geen historisch werk. Het is enkel een bespreking van een historisch werk. Van objectiviteit kan dan ook geen sprake zijn. Een essentieel kenmerk van een bespreking is de commentaar, in dit geval toegespit op de huidige politieke situatie.

Wat het weergeven van historische feiten betreft kan wel gediskussieerd worden. Daarbij moet dan wel alles in zijn context gesitueerd worden. In het artikel stond niet dat C. Dutoit geen grondige studie gemaakt heeft. Wel wordt gezegd dat de auteur geen grondige studie heeft gemaakt over hoe de 'verrechtsing' van de Vlaamse Beweging tot stand gekomen is. Dit was trouwens ook niet het onderwerp van het boek dus...

De detailkritiek kan ook bondig samengevat worden. Voor 1 verwijzen we naar het bovenstaande. Punt 2 is inderdaad een zetfout (de ongelovige Thomassen kunnen nog steeds het origineel komen nalezen dat in onze archieven verblijft). De derde kritiek is ook uit zijn kontekst gehaald. Hier wordt namelijk verwezen naar drie gelijklopende ideeën tussen beide partijen. Waarom de frontpartij dan ineens tot kommunistisch wordt veranderd blijft een raadsel.

Wat het vierde punt betreft heeft lezer Putseys gelijk. Het VNV trad pas

in 1933 effectief in de politieke arena. Op dat ogenblik is H. Vos overgestapt naar de BWP.

Mea culpa, we zullen het nooit meer doen.

Songfestival

Deze brief komt wel wat laat, maar de oorspronkelijke was te lang en moest ingekort worden.

"Psychedelisch begin, stuntelig, veel lawaai," dat werd over Chemika gezegd. Nou ja, psychedelisch, misschien wel voor iemand die zelf zweeft, stuntelig, als er geen plaats is om de gitaren te stemmen, en als de 'man' achter het mengpaneel niet weet wat wanneer versterkt moet worden; lawaai: het is niet omdat er in deze tijd nog eens op een gitaar gespeeld wordt, dat er lawaai gemaakt wordt! Dus zal deze bewering wel uit frustratie voortgesproten zijn, nietwaar Michèle en Hilde? Wat onze fans betreft; ik hoop dat ze jullie niet doof geschreeuwd hebben, want blind zijn is al erg genoeg! Waren er maar 300 muziek-liefhebbers (jullie niet meegerekend, jullie zijn immers muzikenners) in de zaal? Die zaten alleer, al op de stoelen (!) die daar neergezet waren.

Eigenlijk speelden we niet eens hard: "Radar Love", "The Joker", "Honey Bee" en "Drunken Sailor". Alleen bij "Carol" werden de volumeknoppen open gedraaid, maar dat was dan ook ons laatste nummer, en het sloot een fijne tijd van repeteren (jaja, dat hebben we heus gedaan, hoor) en uiteindelijk het optreden af.

De kritische lezer zal denken dat dit

(vervolg op p. 4)

Ook dit is Belgisch

Ik was slechts een postbode

nn. is een gebroken man. En het was allemaal zo mooi begonnen: praeses van een niet onbelangrijke kring; gekend én populair; de juiste relaties; vooruitzichten op een gelukkig gezinsleven ten dienste van vrouw, kind en maatschappelijk eigenbelang.

Maar toen werd hij benaderd. Hij stond immers zo op vriendschappelijke voet met de professoren. Hadden zij samen niet beslist dat een numerus fixus moest ingesteld worden bij de deliberaties in eerste kan?

Aan de andere kant was het besef gegroeid dat de universiteit toch ergens heen moet met haar zwart geld. Bijvoorbeeld: het aanwenden om verdeeldheid te zaaien onder de studenten, die dan geen tijd meer zouden hebben om de professoren op de vingers te kijken.

Daarbij kwam nog dat een strikt wetenschappelijk taalkundig onderzoek bevesten had dat 'student' stamverwant is aan 'studeren' en 'prof' aan 'profiteren'. Deze onthutsende resultaten van onze universitaire spitsstechnologie moesten vertaald worden in een of andere industriële revolutie. Zo willen het de heren Geens, Vlaamse regering én prof KUL, Tindemans en Eyskens, Nationale regering én evenzeer prof KUL. In dit geval zou het een studentenomwenteling worden.

En toen werd nn. aangesproken. Hij zou aanpakken met andere kringen. "De nodige fondsen zouden worden gevonden." "Geld

mocht geen probleem vormen." "500 fr. per student, volstaat dat?" "Ziehier 5000 fr. voor ..., 110 000 voor ..., 430 000 voor ... De rest volgt."

Het gerecht rook echter onraad. Met het gekende evger.

nn. wilde woensdag in zijn afzonderingsoord slechts beperkte commentaar geven op de omkoopaffaire. Net voor hij naar zijn familie xx. zou reisde, maakte hij aan de wachtende journalisten duidelijk dat hij donderdag niet bereikbaar zou zijn. Hij beloofde mij echter zelf te zullen opbellen en ook in deze voor hem moeilijke omstandigheden bewees nn. dat hij een man van zijn woord is. Even voor drie uur belde hij gistermiddag naar Veto.

"Het is nn.", zei hij. Zijn stem klonk nog steeds erg onzeker. "Ik heb de voorbije uren de tijd gehad om wat rustig na te denken. Als ik alles op een rijtje zet, moet ik besluiten dat ik niets meer dan een postbode geweest ben. Zij - nn. noemde in feite een rits familienamen die ik hier om het gerechtelijke onderzoek niet verder te belasten wilselijk verzwiig, maar het viel wel op dat nn. nergens Karel, Maurice, Piet of Jean zei; de vriendschap is klaarblijkelijk over-zij dus hebben vijf dagen na elkaar aangedrongen om het spel mee te spelen. "Je moet het doen voor ons", benadrukten zij telkens weer. Vier dagen heb ik weerstand geboden, de vijfde heb ik toegegeven. Ik heb echter niet meer gedaan dan hun woorden overgebracht aan de mensen van de andere kringen en met de omslag met het geld in is niet

tombo
normliner
nauwkeurig
tekenen en soepel
schrijven

De lengte van de punt kan worden ingesteld door middel van de 'Engelse sleutel' bovenin de afsluitdop van de pen. De zichtbare lengte van de punt moet gelijk zijn aan de dikte van de lijn. (Dus bijvoorbeeld 0,5 mm bij een lijndikte van 0,5 mm).

Dicht-dekkende speciale inkt in 4 kleuren
Viltpunt, regeling van inktvoevoer en reservoir vormen tezamen een evenwichtig systeem, waartoe ook de speciale PGI inkt behoort.

Deze special voor de Tombow Normliner ontwikkelde inkt is zowel water- als lichtbestendig, heeft goede dekkende eigenschappen en vloeit niet uit.

De PGI inkt is verkrijgbaar in zwart, blauw, rood en groen. De standaard uitvoering van de Normliner bevat zwarte inkt. De pennen met lijndikten 0,25 en 0,60 DIN/mm ISO zijn verkrijgbaar met gekleurde inkt. Aan het ronde dopje bovenaan dat pen kunt u zien welke kleur inkt de pen bevat.

Bijvullen elke 4 kilometer
Alle Tombow Normliners hebben hetzelfde vultsysteem en een schrijfformgeving van 4 kilometer (getest met PGS 0,25). De inkt PGI is speciaal afgestemd op het inktvoevoersysteem van de Normliner - gebruik dus geen andere inkt.

Wilt u de pen bijvullen, zet dan de pen eenvoudig, met het reservoir naar beneden, gedurende drie minuten in het flesje speciale inkt PGI. De afgeschroefde penhouder schuift u door de driekantige opening in de bodem van het flesje. Zo kan het nooit omvallen. Eenvoudiger kan het niet.

Een flesje Tombow speciale inkt PGI bevat 12 ml - genoeg voor 7 aanvullingen oftewel 28 km schrijven of tekenen.

acco
academische coöperatief s.v.

TIENESTRAAT 134-136
3000 LEUVEN (BELGIE)
Tel. 016 / 23.35.20

Wet op de lerarenopleiding

Aggregatie oplossen met vijfde jaar?

Een paar weken geleden haalde de Vlaamse Interuniversitaire Raad weer de aktualiteit met een voorstel voor de herstructurering van de aggregatieopleiding. Het voorstel houdt een wijziging van de desbetreffende wet in. Het gaat hier om een nationale aangelegenheid en voorlopig zal men daarom nog een tijdje moeten wachten op Wallonië. Maar onderwijsminister Coens zegde het initiatief zijn steun toe.

De aggregatieopleiding is zowat het zwakke broeie van de unief. Al jaren wordt steen en been geklaagd over de slechte kwaliteit van de opleiding en over de manier waarop deze tegen de vakopleiding wordt aangeplakt. Wat eigenlijk een praktische voorbereiding op het lerarenchap zou moeten zijn, blijkt niet veel meer dan wat theoretische ballast, terwijl de uren waarop de lessen worden gedoceerd op de gekste wijze interviëren met de eigenlijke vakopleiding.

Wanneer men deze probleemsituatie analyseert, stuit men op twee grote obstakels: een verouderde wetgeving, en het ontbreken van een eigen infrastructuur — waardoor de aggregatie in de marge van het wetenschappelijk bedrijf wordt geduwd. De V.I.R. poogt deze mankementen te verhelpen. Ze wijzigt de wetgeving, legt nieuwe akcenten en voorziet een apart financieringssysteem voor de aggregatieopleiding. De vraag is of het echter niet bij een hulpeloze slag in het water blijft.

V.I.R.

De V.I.R.-nota valt uiteen in drie luiken: de pre-servicetraining, de in-service, en de oprichting van een Interfakultair Centrum voor Aggregatie aan alle universiteiten. De pre-servicetraining, of de lerarenopleiding aan de unief zelf wordt nu nog geregeld door een wet die dateert van 1929. Die wet stelt dat wie het diploma van gegregeerde voor het Hoger Sekundair Onderwijs in zijn bezit wil krijgen, daarvoor vier vakken moet volgen: geschiedenis van de opvoedkunde, algemene en bijzondere methodenleer, en profondere indelike opvoedkunde. Daarnaast moet degene die de eksamen voor deze vakken aflegt kunnen bewijzen dat hij 'gedurende minstens één jaar, onder leiding van zijn professor in methodenleer, didactische oefeningen heeft gevolgd in een inrichting voor middelbaar onderwijs'. De V.I.R. zou het curriculum dat men voor de aggregatie moet volgen willen wijzigen: algemene didactiek; vakdidactiek; pedagogische psychologie, inzonderheid adolescentie- en leerpsychologie; geschiedenis van opvoeding en onderwijs, met inbegrip van de actuele onderwijsorganisatie; onderwijssociologie. En daarnaast zou het praktische gedeelte worden uitgebreid. Trouwens, algemeen gesproken zou het aandeel van de lerarenopleiding zwaarder moeten gaan doorwegen, zo oordeelt de Raad.

In-service

Een meer opvallende innovatie in het voorstel is de in-servicetraining, of de aanvangsbegeleiding voor de beginnende leraar. De V.I.R.-nota stipuleert dat, wie het diploma van aggregatie heeft verworven, daarmee slechts maximaal een 3/4-betrekking kan krijgen, en na een jaar geëvalueerd wordt. Aansluitend zal de beginnende leerkracht 60 seminarieuren moeten volgen onder leiding van een ervaren leraar, daartoe door de universiteit aangeduid. Pas indien men aan deze voorwaarden heeft voldaan (één jaar gewerkt, seminarie gevolgd en goed bevonden) zal men voor een voltijdse betrekking of stage mogen solliciteren. Wie geen 3/4-betrekking vindt en toch in het onderwijs terecht wil, kan als werkloze toch het attest behalen: hij zal dan toegevoegd worden aan één of meerdere leraars en ook de seminaries moeten volgen.

Het derde luik is dat van de infrastructuur van de aggregatie, maar daar komen we later op terug. Eerst

willen we nog even doorbomen over de aanvangsbegeleiding. Leden van de werkgroep van de V.I.R. met wie we spraken, gaven toe dat ze dit punt nog niet ten volle hadden uitgepraat. Wel legden ze de nadruk op de noodzaak van een permanente pedagogische begeleiding van de leerkracht gedurende zijn hele loopbaan, naast de eigenlijke aanvangsbegeleiding. Op Kringraad-ASR laat men zich meestal voorzichtig uit over de plannen van de V.I.R. op dit vlak. Men zou het toejuichen als een degelijke aanvangsbegeleiding zou worden uitgebouwd, maar men vindt dat dit de kansen van de afgestudeerde op de arbeidsmarkt niet in de weg mag staan. En, in samenhang met andere recente plannen van de overheid met betrekking

den uitgebreid zonder realistische compensaties, d.w.z. een terugschroeven van het aantal uren in de vakopleiding. Zonder een degelijk onderwijsbeleid is dat echter niet mogelijk, en juist dit ontbreekt aan onze universiteiten in het Vlaamse land...

De suggesties voor compensatie die enkele leden van de werkgroep al eens van de hand deden, klinken dan ook weinig geloofwaardig. Dat de eisen voor de licentiaatsverhandelingen lager zouden gesteld worden, is er één van. Maar aangezien dit volkomen van de individuele promotor afhangt, zal het hier wel bij *wishful thinking* blijven. Spreiding van de aggregatieopleiding over vier jaar is voor het probleem van studiedruk een schijnoplossing (los van de wenselijkheid van zo een

nen in het beroepsleven enkel de voorbeelden navolgen die ze zelf hebben gehad. Ze ondergaan biedt een maximale betrokkenheid. Maar integratie is geen toveroplossing: er is meer dan goede wil nodig om zo iets te verwezenlijken. Tenslotte is de mate waarin integratie wenselijk is verschillend van fakulteit tot fakulteit, waarbij vooral de latere beroepsuitwegen als norm moeten dienen. Voor richtingen waar de afzet naar het onderwijs groot is, moet men een zo groot mogelijke integratie nastreven, zodat de keuze om aggregatie te volgen zo vlot mogelijk verloopt. Men plant geen zware optionele vakken in de kandidaturen, die de studenten onder druk van de omstandigheden laten vallen, en men maakt het al dan niet volgen van aggregatie niet afhankelijk van keuzevakken die eerder genomen moesten worden.

Gaten in de opleiding

Een even fundamenteel probleem als de integratie, waar goede wil alleen ook geen uitweg zal bieden, is de diskrepantie die er in de huidige lerarenopleiding waar te nemen is tussen theorie en praktijk. Om terug te komen op het voorstel van de V.I.R., men kan de titels in de wetgeving wel veranderen, niets verhindert dat de docenten de opgegeven vakken opvullen met theoretische ballast, zoals ze al eens meer hebben gedurfd. In die zin zou het misschien helpen als de wetgever in de plaats van de titels van de vakken, de doelstelling van de lerarenopleiding zou vastleggen. Al kan men de letter van de wet moeilijker toetsen aan de realiteit, de inhoud van de vakken zou zelf beter omschreven kunnen worden (een intentionele taakomschrijving voor de docenten dus, in operationaliserbare termen).

De lerarenopleiding is praktisch van aard, men heeft er meer aan dat men een behoorlijk lesschema kan opstellen met didactisch inzicht, dan dat men het wetenschappelijk proces uitvoerig onder de knie heeft dat dat inzicht mogelijk maakte. Een leraar zal meer de behoefte voelen om afwijkend gedrag te kunnen erkennen, en er adequaat op te kunnen reageren, dan om de Freudiaanse achtergronden van de puberteit te kunnen schetsen.

Interdisciplinair

Een mogelijk verhelderend punt in dit verband is juist dit derde luik van de V.I.R.-nota: de oprichting van een Interfakultair Centrum voor Aggregatie (I.C.A. — aan de K.U. Leuven bestaat zo iets trouwens al), en een

aparte financiering voor aggregatie. Bij de geldende wetgeving over de financiering van de uniefs is de aggregatie over het hoofd gezien. In het voorstel van de Interuniversitaire Raad zouden de docenten en het wetenschappelijk personeel die de aggregatie verzorgen zowel op voorstel van het I.C.A. als op voorstel van één ander departement (het moedersysteem zou men het kunnen noemen) benoemd worden. De bedoeling is vakoverschrijdend te werken en de integratie van de kurrikulumopleiding en de aggregatieopleiding te waarborgen, zo stelt de V.I.R.-nota.

Hoewel een I.C.A. met een eigen financiering een aanzienlijke vooruitgang zou betekenen, toch garandeert de voorgestelde structuur nog niet genoeg de vereiste interdisciplinairiteit. De lerarenopleiding, indien goed ingericht, zou bij uitstek een mengelmoo moeten worden van verschillende vakdisciplines: de vakopleiding zelf, didactiek en pedagogie, psychologie, organisatieler, argumentatieler, sociologie, filosofie of education, geschiedkunde. Relevante inzichten uit allerlei vertakkingen van de wetenschap zouden tesamen moeten gebrach worden in enkele vakken die de eigenlijke lerarenopleiding uitmaken: het uiteindelijk doel is daarbij de praktijk, niet zozeer de theorie. Maar zulke interdisciplinairiteit kan men slechts bereiken door het instellen van teamwork. Het samen benoemen van één docent of assistent door het I.C.A. en het 'moederdepartement' waarborgt dit soort teamwork niet. Bovendien wordt hier en daar gefluisterd dat het I.C.A. slechts zou dienen voor het aanvullen van lesopdrachten voor docenten, en het mee helpen betalen van wetenschappelijk personeel voor wie de hoofddoelstelling binnen het moederdepartement zou blijven liggen. Kwade tongen?

De V.I.R.-nota opent een paar nieuwe perspectieven, maar geen vaderdichte garanties. Vooral de scheiding tussen praktijk en theorie blijft een knelpunt. De wetgeving wordt vervangen door één die meer up-to-date, maar nog altijd inadekwaat is; de infrastructuur die wordt beschreven garandeert nog niet voldoende de onafhankelijke positie van de aggregatieopleiding. Deze laatste zou de basis moeten vormen voor een echte samen-werking.

Meer hierover verneem je binnenkort; hou deze pagina's in de gaten.

Wouter Colson

Het Jozefietenkollege op de Oude Markt is voor vele aggregaatsstudenten het enige kontaktpunt met de praktijk. De V.I.R. wil daarin verandering brengen.

tot het sekundaere onderwijs, houdt men zijn hart vast indien de evaluatie van de debuterende leerkracht zou geschieden tegen een achtergrond van toenemende verzeping. Men wil klaar zien in de konsekventies ervan, voor men achter een dergelijk voorstel gaat staan.

Studiedruk

De Interuniversitaire Raad voorziet, zoals gezegd, een uitbreiding van het pakket aggregatie aan de universiteit. Studenten in scheikunde, en in nog enkele andere richtingen, zullen een flinke dosis sepsis niet kunnen verbergen. Ook voor hen is het onderwijs een niet te versmaden afzetgebied op de arbeidsmarkt, maar de lerarenopleiding kan er in hun richting nu al amper bij. De opleiding zit zo eivul, dat men geen aggregatie kan volgen tenzij men brost. Er zijn in scheikunde zelfs speciale kaarten voorzien om het brost te rechtvaardigen als men naar kolleges van de aggregatie is geweest. De aggregatieopleiding kan niet wor-

spreiding — een probleem apart). Degelijker van aard, maar toch moeilijk te verwezenlijken in alle geval, is het voorstel om de aggregatie en de vakopleiding te integreren.

Integratie

Zo een integratie kan op verschillende manieren bekomen worden. Men zou vakken in het 'wetenschappelijk' kurrikulum kunnen opnemen, die de lerarenopleiding goed van pas komen, maar die in geen enkele vakopleiding misplaatst zouden zijn, bv. communicatietechnieken of argumentatieler. Men zou bij bepaalde cursussen in de vakopleiding enkele uren kunnen vrijhouden om aan de studenten te tonen hoe ze de geziene stof op didactisch verantwoorde wijze kunnen doorvertalen naar plusminus 16-jarigen toe. Men zou aggregatiegerichte keuzevakken kunnen programmeren. Profen zouden tenslotte zelf op een didactisch verhelderende wijze les kunnen geven en af en toe een eksperimentje wagen: studenten kun-

Meer dan een dosis vakkennis

(vervolg van p. 1)

resultaten op: er gebeurt veel meer in de les, en als de studenten buiten komen, weten ze ook veel meer. Ze zijn sterker gemotiveerd, ze helpen ook mee het eksamen opstellen. Het uitgangspunt voor mij is eigenlijk dat de machtsrelatie tussen prof en studenten moet worden doorbroken.

Veto: Zijn de studenten niet te veel van hun plasticiteit verloren voor dit soort van onderwijs op een zo laat moment in hun opleiding, en vinden ze het niet teveel werk?

Waarden in het onderwijs

Van Daele: «Voor de rest van mijn vakken geef ik een open-boekeksamen, om het blokwerk te beperken en in vergelijking hiermee vraag ik voor dit vak wel een grotere inspanning dan ze van mij gewoon zijn... Overigens ben ik begonnen met mijn eksperimentmodel in een jaar waarvan ik wist dat het daar op voor stond. En zo heb ik heel wat ervaring opgedaan, die ik nu kan gebruiken.»

«Om terug te komen op de studiedruk zelf, natuurlijk is dit een kleinschalig project, maar in een debat dat op het einde van de studiedag gepland wordt, gaan we in op de vraag hoe je met dergelijke kleinschalige projecten kunt verbeteringen op grote schaal naar toebrengen. Hoe de univer-siteit

zelf dus uiteindelijk dit soort onderwijs zou moeten gaan uitbouwen.»

Veto: Waarom houdt nu precies de werkgroep Universiteit en Maatschappij zich bezig met deze studiedag? Met andere woorden, wat voor soort maatschappelijke implicaties zou een dergelijke onderwijsvorming, als ze er zou komen, hebben op de maatschappij zelf?

Van Daele: «Aan de universiteit geeft men de studenten onder andere vakkennis mee, maar daarnaast, door de manier waarop het onderwijs gestructureerd en verstrekt wordt, ook nog andere dingen. Het individualisme wordt verdr aangevoeld en bepaalde machtsverhoudingen bevestigd. Dit beïnvloedt ook de manier waarop de studenten zich later in het beroepsleven gaan gedragen. Men kan het vergelijken met de aggregatieopleiding: veel zou opgelost worden als de docenten zelf op een didactisch correcte wijze les zouden geven. Men zou misschien beter een aggregatieopleiding voor profen installeren...»

«De manier waarop men iets aanbrengt is vaak belangrijker dan wat men vertelt. De vorm waarin het onderwijs wordt aangebracht is vaak dé fundamentele optie. Men kan zo wel een vak plichtenleer in de Geneeskunde plannen, maar de mentaliteit van degenen die doceren is meer doorslaggevend; de houding die men vanuit de eigen les geeft...»

Inspiratie

«Persoonlijk is mijn interesse voor het onderwijs, gek genoeg, sterk gegroeid vanuit mijn gevoeligheid voor de derde-wereldproblematiek. Wat minder gebeurt hangt samen met onze maatschappij hier. En dan, vanuit evangelische inspiratie ben ik gekant tegen elke vorm van macht. In de derde wereld is dat de verhouding tussen degene die een geweer heeft en degene die er geen heeft. Ik ben mezelf gaan afvragen hoe ik daar iets aan kon doen. Dat gaat moeilijk in wiskunde, maar het gaat juist wel in het onderwijs. De machtsrelatie tussen profen

en docenten moet men kunnen doorbreken, zoals men elke vorm van macht zou moeten doorbreken. Dat is mijn persoonlijke motivatie, maar die loopt parallel aan de werkgroep. De werkgroep legt ook de relatie tussen het universitair bedrijf en het maatschappelijk bestel. Eerst lag het akcent vooral op het wetenschappelijk onderzoek, maar wegens gebrek aan mankracht is dat een beetje op de achtergrond geraakt. Onderwijs heeft me zelf echter altijd geïnteresseerd. De gedachte aan de studiedag is niet nieuw... Ik loop al lang met die idee rond.»

Wouter Colson

«Het huidige systeem moedigt het individualisme aan en bevestigt bepaalde machtsverhoudingen.»

Ook Romania vertrekt

Wel korrekt, maar zonder veel informatie

Het is nog niet zeker of ook Romania definitief 'uit de ASR' stap. Bij een referendum, vorige week, sprak een meerderheid van romanisten zich daar wel voor uit. Het praesidium had echter vooraf bepaald dat er een 2/3-meerderheid voor deze beslissing nodig zou zijn. Er is nu wat discussie over, of daarbij de onthoudingen al of niet in rekening gebracht moeten worden. Indien niet, dan stemden 68% van de romanisten voor het uitgaan. Indien wel, gaat het slechts om 61%, en dan blijft Romania in de ASR.

In tegenstelling tot het VRG en Ekonomika, liet Romania haar referendum voorafgaan door een debat. Eerder al werd een pamflet uitgedeeld waarin het praesidium (Jean-Claude Lammen, præsies; Jo Baetens, vice-præsies; Yves D'Hulst, Sora-afgevaardigde) konkludeerde dat Romania beter kon kiezen voor een samenwerking met Ekonomika dan voor de ASR. Aan dat pamflet was trouwens het Ekonomika-pamflet met de acht doodzonden van de ASR toegevoegd.

Katechetika

Aanvankelijk was het de bedoeling om de ASR op het debat te laten verdedigen door enkele vrijgestelden. Die hadden dat echter, ondanks een boos aandringen van Yves D'Hulst, geweigerd, omdat zij vonden dat dat hun taak niet was. Kringraadvrijgestelde Relinde Baeten: "Daarmee zouden we alleen de stelling van de ASR-kritici, nl. dat de ASR niets méér is dan haar vrijgestelden, bevestigd hebben. Zowel aan het VRG als aan Romania hebben wij geantwoord dat het de taak is van de kringafgevaardigden op de raden, om in hun kring uit te leggen wat ASR is en doet, én om dat te verdedigen. Als zij dat niet willen, dan kunnen wij daar weinig aan 'repareren'. Dat is ook de mening van Frank Uyttendaele, Sora-vrijgestelde: "Wij waren er ons wel van bewust dat de ASR in Romania even weinig kans zou maken als in VRG of Ekonomika, als er niemand was om haar te verdedigen. Daarom hebben we aan Romania gesuggereerd om iemand uit te nodigen van een kring die het wel goed in de ASR kan vinden. Koen De Visscher van Katechetika was daartoe onmiddellijk bereid. Eerst was dat niet goed voor Romania. Ze wilden absoluut vrijgestelden. Maar gelukkig draaiden ze op dat punt bij. Waarschijnlijk omdat ze ook Ekonomika lieten spreken."

* * *

LEZERSBRIEVEN

(vervolg van p. 2)

schrijven een gevolg is van het feit dat we niet gewonnen hebben. Niets is minder waar; dat wisten we immers op voorhand; mensen als Walter Verdin en Anneke Coppieters vallen nu eenmaal niet in ons genre, wat zeker hun goed recht is. Dat was echter geen reden om het programma aan te passen. Wij verkopen ons gezicht niet om te winnen. Niet dat Landbouw en Germania dat deden; oh nee; ze waren echt goed en zeker beter dan ons (wat misschien geen echte prestatie is). Alleen "Sailor" van VTK had niet mogen winnen; een discingsing, tekst weglaten en dan twee regels van de "Sailor" erop zetten, dat is niet origineel. Of volstaat het om een basistaatje op de voorgrond te mikken? Wat onze fans betreft, wel, die hebben ons tenminste gestuurd; of is het niet de bedoeling van hun aanwezigheid? Tot slot een proficiat voor Landbouw, Germania, Yves en Peter (drummer Landbouw) en tot volgend jaar. Als ik dan niet op het podium sta, zal ik wel lawaai in de zaal maken, Michèle en Hilde, vergeet alvast jullie oordopjes, en zeker je oogkleppen niet.

Dirk Deherly
Chemika

Veto sprak ook met Guido Locus (1ste licentie) en Hedwich Martens (2de kandidatuur), en later met Koen Clément (jaarverantwoordelijke 2de kandidatuur).

Weinig interesse

Veto: *Wat houdt dat 'uit de ASR' eigenlijk in voor Romania, volgens jullie?*

Guido Locus: "Uiteindelijk is er voor die hele kwestie bitter weinig interesse. Als je hoop en al twintig mensen zou vinden die een uitgesproken standpunt hebben, dan zal het veel zijn. Misschien zijn dat er dan tien voor en tien tegen. Wat in het referendum dooreweegt, is zeker de grote massa ongeïnteresseerden, tegen wie men in 1ste licentie bv. heeft gezegd dat ze zich het beste achter het praesidium konden scharen."

Koen Clément: "En dan moet je ook nog die hele hetze rekenen die er rond de Ekonomika-aktie al was gekreerd."

Hedwich Martens: "In 2de kan' is gesuggereerd dat de mensen zonder mening zich zouden onthouden."

Veto: *Waarover heeft men precies gestemd? Ging het ook, zoals in VRG en Ekonomika, om een vertrouwensstemming over het praesidium, dat zelf een uitdrukkelijk standpunt had ingenomen?*

Guido Locus: "Nee. De praesidiumvergadering (uitgebreider dan de drie genoemde leden, nvdr) heeft zelf geen standpunt ingenomen: die besliste alleen dat er een referendum zou komen. Maar de vraag zelf suggereerde wel duidelijk dat het beter was naar Ekonomika over te stappen: 'Bent u voor het uitgaan van Romania uit de ASR om samen met Ekonomika een nieuwe studentenraad te vormen?' of iets dergelijks. Dat 'samen met Ekonomika' zat er zeker in."

Veto: *Wat vinden jullie van de actie van jullie praesidium?*

Guido Locus: "Ik moet zeggen dat hun manier van werken erg korrekt was. Als zij hun persoonlijke mening verkondigden, dan zegden ze dat er ook bij."

Koen Clément: "Debat en stemming zijn korrekt verlopen. De informatie was wel eenzijdig, toch zeker in het begin."

Veto: *Wisten jullie waarom er geen vrijgestelden naar het debat kwamen?*

Guido Locus: "Er was in de jaren gezegd dat ASR niet wilde komen. In 1ste lste is daaraan toegevoegd dat de vrijgestelden vonden dat de afgevaardigden zelf de ASR zijn."

Hedwich Martens: "In 2de kan niet. Dat gaf wel een wat rare indruk, alsof

de ASR wat te verbergen had."

Veto: *Het praesidium pleitte tegen ASR. Wie pleitte vóór?*

Hedwich Martens: "Bij ons in 2de kan heeft vooral de jaarverantwoordelijke argumenten aangebracht om in de ASR te blijven. Dat is in de licenties niet gebeurd. Daar hebben ze niet meer gehoord dan wat het praesidium ervan vond."

kwamen de meeste onthoudingen vandaan."

Over het debat kwamen op de Veto-redactie erg positieve reacties binnen. Een 'zeer alert publiek' zou veel van de kritiek, die Jean-Claude Lammen, Yves D'Hulst en Jo Baetens op de ASR uit te brengen hadden naar henzelf hebben omgebogen. De kritiek van Jean-Claude op Kringraad (dat ze

harde kritiek gegeven. Dat van die akties op POC bv. is een lachertje. Ze hebben zo'n schrik om de 'goede relatie met de professoren' te verstoren dat ze er helemaal niets durven. (nvdr: een WP-lid van die POC bevestigde ons inderdaad dat de studenten zich er nooit eisend opstellen, en dat hun voorstellen doorgaans prompt 'geklasseerd' worden met wat vriendelijke woorden.) En de kritiek dat de

Koen Clément: "In tweede kan werden beide zijden gehoord: er sprak iemand voor en iemand tegen de ASR. Uiteindelijk bleek dat een meerderheid van tweedekenners tegen het uitgaan was."

Guido Locus: "En dat ging er soms erg gemakkelijk in. Als ze komen zeggen dat het afschaffen van de ASR vijf miljoen aan vrijgestelden kan uitsparen, en je hebt er geen benul van wat je met vrijgestelden kunt doen, dan begin je natuurlijk te denken aan Parijsreizen en zo."

Veto: *Denk je dat 2de kan verantwoordelijk is voor een stemgedrag dat toch minder anti-ASR is dan in VRG en Ekonomika?*

Koen Clément: "Dat is zeker. De tegenstemmen komen vooral uit de licenties. Daar gingen toch 95% van de stemmen met het praesidium mee. In tweede kan werden de studenten door beide zijden geïnformeerd, en daar was een meerderheid gewonnen om in de ASR te blijven. We gingen met dezelfde informatie ook naar 1ste kan en daar

nergens te zien waren geweest toen Romania actief was op de POC) kreeg hij zelf op zijn boterham; vermits hij mee voor dat contact had moeten instaan. Het verslag van een AV van Sociale Raad werd voorgelezen om er de 'manipulatie' van aan te tonen, maar kon het publiek niet overtuigen. Het praesidium kreeg ferm op zijn kop omdat het zo hals over kop tewerk gegaan was. (Het referendum werd toen trouwens een week verdaagd.) Veto vroeg bevestiging van deze berichten aan de romanisten zelf:

Guido Locus: "Die houding van het publiek moet je toch nuanceren. Van de vijftig aanwezigen hebben er tussentijd heel wat niets gezegd. En daarbij waren er volgens mij veel op de hand van het praesidium."

Koen Clément: "Wij hebben zeker

romanisten die ASR niet kennen is belachelijk. Het is precies de taak van de kring om daarvoor te zorgen."

Veto: *Als het debat, misschien voor het eerst in jaren, in het licht gebracht heeft wat de ASR voor Romania zou kunnen betekenen, kan dat dan een weg openen naar volgend jaar toe?*

Koen Clément: "Dat betwijfel ik. Zo invloedrijk was de opkomst niet, hoewel het uitstekend georganiseerd was. Uiteindelijk kwam die 'felle kritiek' dus van een tamelijk beperkt groepje. Die mensen waarvoor het debat bedoeld was, waren er niet."

Veto: *Als heel Romania daar gezeten had, was het referendum dan anders verlopen?*

Koen Clément: "Absoluut."

Luc Baltussen

uitgaan uit de ASR. Er blijft o.i. namelijk moed voor nodig om steeds consequent te blijven, en recht-door-zee te handelen. Dat is wat beide kringen toch sedert het begin van dit jaar hebben pogen te doen. Eerst van binnenuit de structuur pogen te veranderen met goede en minder goede voorstellen. Toen ze echter geen verandering meer zagen in heel dat logge machien hebben ze de enige voor hen mogelijke weg gekozen. Dat dit bij ASR uiteindelijk de boel losgegooid heeft, om er toch maar eens over te praten, kan dan alleen maar toegelicht worden, en we zijn van mening dat beide kringen daar alleen maar voor bedankt kunnen worden. Ondanks het feit dat ze wel wisten dat ze zich een hoop moeilijkheden op de hals gingen halen, hebben ze toch gedurfd te handelen, en niet laks te blijven toezien.

Verder willen we ook nog die verenigingen waarschuwen, die de ASR-affaire-politiek willen uitbuiten. Noch de ASR, noch de studenten in het algemeen zijn er mee gediend ongewenste reclame van links, en afkeuring van rechts te krijgen. Een algemeen studentenorgaan moet in eerste instantie a-politiek zijn. Om die redenen kan de ASR evenals gelijk welk nieuw algemeen studentenorgaan de steun van hogergenoemde politieke verenigingen missen als de pest. Het verwon-

dert mij dan ook sterk dat de ASR hier niet zelf tegen reageert. Of krijgen lasterlijke roddels dan misschien toch gelijk?

Tot slot willen we ook Rob Winters' artikel uit de Veto van 1 maart onderschrijven. Ook wij wensen een stevige organisatie, die in eerste instantie de studenten vertegenwoordigt. We hopen voortsnoeg dat we binnen ASR zelf zo'n organisatie kunnen uitbouwen. Anders zullen ook wij dat enen sprankeltje geloof in wat ASR zou kunnen zijn, verliezen.

Jef De Brabandere
Jan Beddegenoots
Eddy Piron
Landbouw

P.S. We schrijven deze brief uit persoonlijke naam, aangezien we deze brief niet ter goedkeuring aan het praesidium van de landbouwkring hebben voorgelegd.

N.v.d.r.

Uit bevestigde bron vernamen we dat het pamflet volgde op een vruchtbare discussie op een algemene raad en dat de opstellers zelf vinden dat het de inhoud en de consensus van de gevoerde discussie goed weergeeft. Volgens onze bron (vier studenten van Landbouw) werd dit trouwens achter-

af door een meerderheid van de praesidiumvergadering bevestigd. Landbouwkring, wat is 't nu?

Zoekertjes

Wij menen het recht te hebben u erop te wijzen dat wij van mening zijn onze visie op de leesdichtheid van dit weekblad innig te mogen delen met vele zogenaamde (volgens de redactie deze) lezers van Veto. Aan de hand van de door ons opgestelde statistieken in verband met de reacties op de eveneens door ons opgestelde zoekertjes, alsmede deze die niet onze verantwoordelijkheid dragen, zijn wij genoodzaakt te besluiten dat slechts zeer weinig personen (zowel mannelijk als vrouwelijk) de inhoud kennen van het door u opgesteld blad, daar het aantal vrouwelijke personen die zich gewaagd hebben, zoals door ons voorgesteld werd, de kotbaas te ambteren, tot pogtoe beperkt bleef tot het aantal van vier, of, naargelang de gestelde criteria tot voldoening van onze wensen, nul.

Verder zoekt Chris nog steeds typewerk, hetgeen ook een duidelijk bewijs is van onze vooropgestelde propositie.

De studenten van de Prinses Lydialaan
7, Heverlee

Is Sabbe representatief?

Akademische overheid bemoeit zich ermee

Op twee fronten is de academische overheid zich met het konflikt tussen de fakulteitskringen gaan bemoeien. De voorzitter voor studentenaangelegenheden, prof M. Sabbe (n.b. op voordracht van de ASR verkozen!) heeft nooit onder stoelen of banken gestoken dat de oppositie tegen de ASR hem vriendelijk in de oren klomk. Ekonomika had dan ook niet veel moeite om van hem toezeggingen los te krijgen over de subsidiëring van de studentenorganisaties. Sabbe zou aan Ekonomika beloofd hebben dat hun nieuwe overkoepelende organisatie een deel zou krijgen van de koeck die naar ASR gaat, voor elke kring die zich bij hen aansluit. (Romania schuift dit in een pamfllet naar voor als argument om uit de ASR te stappen.)

Sabbe geeft daarmee te kennen dat hij als voorzitter van de Raad voor Studentenvoorzittingen slecht begrepen heeft op welke gronden studentenorganisaties wel worden betaald. De sociale sector geeft inderdaad geen toelagen pro rato van het aantal vertegenwoordigde studenten of kringen, maar wel voor een op democratisering van het onderwijs gerichte studentenwerking. Zelfs voor de F.K.K. — zeer marginaal in de ASR — gaat dit kritierium op (!). Democrativering van het onderwijs is immers óók het doel van de sociale sector — en de studentenwerking ressorteert daar nu eenmaal onder. De nieuwe 'beweging' van Ekonomika, voorzover men een blad papier zo kan noemen, kan echter helemaal geen werking voorstellen. Uit talloze pamfletten en persteksten blijkt trouwens dat een inhoudelijke werking op gemeenschappelijke basis voor Ekonomika helemaal niet mag.

Ondertussen is de zet van Sabbe wel bijzonder aantrekkelijk voor Ekonomika, die nu hele pakken 'dollars' kan voorspiegelen aan andere kringen. Dat er daarbij een aantal aan het twijfelen slaan, spreekt vanzelf. Die kringen kunnen nu plotseling hun fantasie laten werken over wat zij met dat geld allemaal wel zouden kunnen doen. Parijsreizen, gratis cursussen, kleurenfoto's in het kringblad, meer zandkastelen en gratis vaten — de ene kring zal al wat vindingrijker zijn dan de

andere. De rest van de RVS, mensen met meer ervaring en gevoel voor verantwoordelijkheid voor de sociale sector dan Sabbe, zal echter nooit elf miljoen onder haar ogen laten verkwisten. In november jl. drong de RVS er nog op aan dat elke Raad en Veto hun begroting zouden motiveren: alle raden moesten hun beleid in het kader van de democratisering van het onderwijs situeren. De RVS wil inderdaad geen kadootjes uitdelen; en dat haar voorzitter de kringen op dit punt zand in de ogen strooit, doet toch wat bedenkingen rijzen.

Opgeschort

Het tweede front, dat de academische overheid geopend heeft, is veel verontwaardigender dan het eerste, omdat precies de RVS zelf zich hier heeft laten vloeren. De RVS schortte op 24 februari jl. haar vergadering op, toen geen overeenstemming bereikt kon worden over de aanwezigheid van Pol Malou, de belangrijkste kracht achter Ekonomika's uittocht.

Pol Malou was begin dit jaar door Sociale Raad gemandateerd als studentenvertegenwoordiger in de RVS. Door zijn ontslag uit Sociale Raad verviel ook dat mandaat in de RVS — althans volgens Sociale Raad, die een nieuwe vertegenwoordiger naar de RVS stuurde. Pol Malou reedeneerde anders. Hij oordeelde 'eenmaal benoemd, altijd benoemd', en ging dus op eigen houtje naar de RVS. Het standpunt, dat de studenten zelf bepalen wie namens hen in de RVS zitten, werd door de RVS overboord gezet. De andere geledingen bemoeiden zich met de affaire, vooral onder druk van Sabbe — voor wie blijkbaar alle middelen goed zijn om de ASR dwars te zitten. Iemand haalde de statuten van de RVS boven, en daar staat in dat de studentenleden van de RVS aangeduid worden door de overkoepelende studentenorganisaties. Sora vond dit duidelijk, temeer daar Pol Malou uitdrukkelijk stelde niet namens Ekonomika te komen en a fortiori niet namens de nog op te richten nieuwe overkoepeling. Toch werd de vergadering opgeschort. Alle beslissingen laten op zich wachten.

Fundamenteel is hier dat de RVS Sociale Raad (de ASR dus) niet meer zomaar erkent als de overkoepelende organisatie — waarmee zij dus openlijk de kaart van VRG en Ekonomika speelt. De RVS loopt daarmee het risico in een stroomversnelling terecht te komen die ertoe kan leiden dat ze het principe 'subsidiëring van werking'

willens nilens zullen moeten vervangen door een gratis subsidie 'per caput' — wat op termijn het afschaffen van de hele subsidie voor studenten inhoudt.

Hier en daar wordt men zich in de ASR bewust van de enorme gevaren die deze houding van de RVS voor de studentenwerking meebrengt. In de kringen is voorslagnog geen groot alarm geslagen — maar lang kunnen ze daar toch niet meer mee wachten. L.B.

(¹) Deze filosofie komt ook tot uiting in de subsidiekriteria bv. Dat de subsidie gebruikt zouden worden voor 'bierfeesten', zoals Manu Rus een paar jaar geleden schreef, is totaal uit de lucht gegrepen.

Voorzitter Sabbe voor Studentenaangelegenheden is gul met financiële beloften voor kringen die de ASR willen ondermijnen. Of de RVS hem in die gulheid zal volgen is een andere vraag.

Kringen in tegenaanval Het tij keert

(vervolg van p. 1)

teit. Kriminologie stelt dat deze Algemene Studentenraad bewezen heeft daadwerkelijk bekommerd te zijn om democratisering van het onderwijs en haalt daarvoor een aantal voorbeelden aan. Medica leidt uit diverse aktes af (10.000, Alma, Vranken,...) dat de ASR haar slagkracht heeft bewezen.

Perskonferentie

Op een perskonferentie, maandag, verklaarden tien kringen dat ze helemaal niet verwarder waren over de uitslagen van de referenda. "Je kunt moeilijk iets anders verwachten als je de mensen een dermate eenzijdige en negatieve informatie over de ASR meegeeft. Die praesidia hebben hun echte taak wel mooi verwaarloosd. Hoe zouden de studenten iets goeds moeten weten over de ASR, als hun eigen praesidium alleen maar fulmineert. Zo'n referendum kamoefleert alleen maar hoe ondemocratisch die praesidia te werk gingen."

Tevens protesteren de kringen tegen de aantijging dat de ASR star en onbuigzaam zou zijn. Zo werkte Kringraad een tijd geleden met een onderwijswerkgroep, die na een tijd opgedoekt werd omdat ze te ver van de Kringraad af werkte. "We passen in de ASR onze structuren steeds aan aan

onze werking, maar dat doen we gericht, en niet in het wilde weg."

Ook de kritiek op de 'voortrekkersrol' van de ASR vinden de kringen ongerijmd. "Je werkt rond bepaalde thema's, en je probeert datgene wat je daarin realiseert door te geven en er meer mensen rond bijeen te brengen. Zo moet je nu eenmaal werken als je iets wil bereiken." De kritiek keert zich volgens de kringen tegen Ekonomika en VRG zelf: "Wat zij nu van plan zijn, blijft uiterst vaag. Hun uitgangspunten zijn negatief geformuleerd: ze zeggen alleen wat ze niet gaan doen. Maar zo zet je volgens ons geen werking op."

In een stukje "Waarom de ASR nodig is" legden de kringen veel nadruk op het principe van de solidariteit tussen de kringen. Als voorbeeld haalden ze de zaak Vranken van vorig jaar aan, waarbij een zaak van negen studenten tot een min of meer goed einde werd gebracht doordat de hele Kringraad zich erachter zette, zonder dat een minderheid, die een andere tactiek voorstond, stokken in de wielen stak. "Het Ekonomika-systeem voorziet echter een veto-recht. Dat sluit dus de solidariteit uit."

Tenslotte haalden de kringen fors uit naar de academische overheid, die volgens hen actief inspeelt op het konflikt, waardoor o.a. de werking van de RVS op dit ogenblik kamligt. "En dat is precies de bedoeling van de kringen die uit de ASR gestapt zijn, en van de studenten die hen vertegenwoordigen," zo menen de kringen. L.B.

**VETO ZOekt
NOG STEEDS
REDAKTEURS**

Onderwijs, Cultuur, Sociaal, ASR...

Alle geïnteresseerden welkom op de eerste verdieping van het Stuc. Je moet je voor de materie interesseren, maar we zorgen uiteraard wel voor een soortement van opleidingetje.

POSTERS — GADGETS

Filmaffiches (o.a. American Gigolo, Psycho 2)

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53

Leuven

Kultuurraad versus ekonomika

Kultuurraad der Leuvense Studenten v.z.w. ('t Stuc) stelt met ontzetting vast dat haar werking door bepaalde mensen niet beschouwd wordt als zijnde student-gericht. Genieten niet elk jaar duizenden studenten van de activiteiten die in en rond het Stuc (programmatische werkgroepen, Klapstuk...), van het werken met en via kringen (AV-projecten, kringsubsidies, cultuurvademecum voor de kring...) en van een uitgebreide dienstverlening (goedkoopste infrastructuur in Vlaanderen, talloze informatie, konstant bezette piano-, repeteer- en videoruimte)?

Wat weet Ekonomika van de studentenwereld? — Dat vooraf geen afspraken gemaakt werden met de academische overheid i.v.m. de huur van zalen, is een leugen. Eens te meer blijkt dat Ekonomika haar beschuldigen baseert op onwetendheid (gevolg van desinteresse?).

— Klapstuk '83 (niet: Klapstuc, beste mensen van Ekonomika) heeft het Stuc 150.000 fr. gekost, en 1,2 miljoen fr. aan het Festival van Vlaanderen. Met deze belachelijke input heeft 't Stuc duizenden studenten de kans gegeven de internationale top van de hedendaagse dans te zien in Leuven, aan zeer lage prijzen. Daarbij werd in september de reclamecampagne nationaal gevoerd (ook de nationale pers deed mee); de student die op 3 oktober niet wist wat Klapstuk '83 was, zat tot 2 oktober in het

buitenland, of las geen krant, tijdschrift, keek geen tv enz.; ook werden er extra-voorstellingen ingelast...

— Zonder personeel is de huidige werking niet mogelijk. Speciaal ten dienste van een betere culturele werking en een dienstverlening is het gebouw Stuc (Studentencentrum) en bijkomend personeel er gekomen.

Kultuurraad, één van de vijf raden die de Algemene Studentenraad (ASR) uitmaken, vindt tot nader order dat deze samenwerking de beste resultaten opleverde en oplevert kwa slagkracht (naar de academische overheid toe) en kwa inhoudelijke werking. Democrativering (lage prijzen, ruime dienstverlening) en emancipatie (diepgang en vernieuwing) zijn werkingsprincipes die Kultuurraad nog steeds hoog in haar vaandel voert.

Dat de Algemene Studentenraad géén oppermachtig en outloos orgaan is, besef iedereen. Elke kring heeft steeds de samenwerking met andere kringen gekoppeld aan haar eigen werking en interpretatie. De ASR legt niets aan de kringen op. Het zijn de kringen zelf die de ASR vormen en de werking bepalen. Ekonomika daarentegen blijkt zich niet te kunnen thuisvoelen binnen de meerderheid van de kringen. Dat blijkt wel duidelijk als men ziet dat de meerderheid van deze kringen het zesde-raadvoorstel niet heeft aanvaard.

De Algemene Vergadering van Kultuurraad

Maandagavond 20 februari. Negen uur 's avonds in de veelbesproken Kantien bij het Sportkot. Karin is de tapster van dienst. Het is me eindelijk gelukt enkele mensen van Sportraad te strikken voor een reeds lang afgesproken interview. Veto betaald een rondje om voor U de tongen los te maken van Roel van Nunen (Voorzitter Sportraad), Chris Meulijzer (vrijgestelde), Frank Michiels (ex-voorzitter Sportraad), Thierry Momms (Sportraadadviseur Historica) en Jan Everaert (Klio).

Alle begin is moeilijk. Na iet of wat opwarming steekt Roel van Nunen.

De werking van Spora concentreert zich zeer algemeen rond studentensport. Meer concreet: er zijn verschillende niveaus waarop georganiseerd, gestimuleerd en gesubsidieerd wordt, maar één ding staat centraal: het uitgangspunt zijn de kringen.

«Zo is het de AV van Sportraad, die voornamelijk bestaat uit kringafgevaardigden die uitmaakt wie, wat en hoeveel gesubsidieerd zal worden. Een eerste niveau van de werking die door Spora ondersteund wordt, wordt gevormd door de activiteiten binnen één bepaalde kring. Deze zijn meestal verlieslatend. Voorbeelden hiervan zijn: het langlaufweekend van de VTK, de speleologie-uitstapjes van de Geologische Kring en ook bowling- en schaatsavonden. Ook meer originele initiatieven worden op de AV voorgesteld. Zo werd bv. bij de feestweek van Germaanse een mini-triatlon georganiseerd.»

«Dan zijn er de sportmanifestaties waaraan verschillende kringen meewerken, de zgn. interfacultaire initiatieven, maar waar één kring toch altijd een voortrekkersrol speelt en bijvoorbeeld de praktische organisatie op zich neemt: de atletieknamiddag in de maand oktober (VTK), het fietsen op rollen in de RC-bar in de maand mei (VTK), het minivoetbaltoernooi van Ekonomika en het volleybaltoernooi van Apollon.»

Wie zal dat betalen

«Voor al deze kringgerichte activiteiten is een jaarlijks budget voorzien van 140.000 fr. De ingediende subsidieaanvragen worden op de laatste AV van elk jaar behandeld en volgens strenge criteria goed- of afgekeurd. Zo wordt bv. de huur van sportzalen voor 100% gesubsidieerd. De rest wordt voor de helft terugbetaald of, mis een

goede argumentatie, voor twee derde. Maar belangrijk is dat alles georganiseerd moet zijn volgens de goedkoopste formule.»

Volgens Frank zijn deze strenge beoordelingscriteria voor subsidie zeker niet overbodig. «Zo was er bv. de voetbalploeg van VRG die twee jaar geleden naar Parijs trok, na de match er dicht bij de bloemetjes buitenzette met een dinerietje met de scheidsrechter inbegrepen en hiervoor dan volledige subsidie aanvraag. Vanzelfsprekend werd hun aanvraag niet goedgekeurd op de AV!»

En niet alleen bij het grote-mensenvoetbal wordt er met (zwart) geld geknoeid. Onlangs ontving Chris een uitnodiging om een fakultaire ploeg te sturen naar een interuniversitair Vlaams minivoetbaltoernooi, gesponsord door het Gemeentekrediet. «Deze ploeg zou moeten aangeduid worden via preselecties. Omdat met het minivoetbaltoernooi van Ekonomika aan de gang was, werd op de Sportraad-AV beslist om de winnaar hiervan als beloning naar dit toernooi te laten gaan. De finale Apollon-Ekonomika werd door Ekonomika verloren maar naar later bleek, hadden de twee finalisten reeds op voorhand afspraken gemaakt om de te behalen geldprijzen van het Gemeentekrediettoernooi maar alvast te verdelen.» Een praktijk die in de wandelgangen van Sportraad onderwerp geweest is van vele verhitte discussies, témeer daar Ekonomika juist uit de ASR was getreden.

Een derde luik waar in de werking aandacht aan wordt besteed, zijn de toernooien voor individuele studenten: het badmintontoernooi dat pas is afgelopen, het jaarlijks pingpongtoernooi en ook het internationaal toernooi van Tilburg maar dit jaar ook in Leuven (waarover trouwens meer in een volgende Veto, nvdr). En dan zijn er natuurlijk ook nog de massasportmanifestaties en de subsidies van 75.000 fr aan de speciale sporten.

Speciale sporten

«Met deze 75.000 fr ondersteunen wij vier zogenaamde speciale sporttakken: ni. speleologie (Spekal), zweefvliegen (Aeroclub), alpinisme (Luak) en zeilen (UZKL). Het is duidelijk dat deze speciale sporten duurder zijn dan de meer populaire. Zo kost een uurtje zweefvliegen al gauw iets van 1500 fr. Nochtans behoort het tot een welbewuste politiek van Sportraad dat ook deze sporttakken aan de bak moeten kunnen komen. Studenten moeten de kans krijgen om op een vrij goedkope manier in deze sporttakken geïntereerd te worden en ze te beoefenen. Hoewel deze vier organisaties

Sportraad is kringsport, mass

ook niet-studentenleden hebben, toch voldoen ze aan de erkenningscriteria van Sportraad: de vereniging moet een studentgericht karakter hebben en studenten moeten vermindering kunnen krijgen op het lidgeld. Het is duidelijk dat Sportraad met die subsidies deze sporttakken wil openrekken voor een breder publiek,» besluit Roel.

Kompetitie

Een tweede ronde en Frank neemt het woord. «Sportraad heeft een bekransingscompetitie met directe uitschakeling. Ploegen van kringen en peda's nemen het hier tegen mekaar op in voetbal (dames & heren), volleybal (d & h), basket (d & h), handbal en tafeltennis (ook d & h) per ploeg. Rond deze tijd begint de derde ronde. Vroeger bestond er een echte competitie met

ploegen zomaar hun match verzetten maar een latere datum waardoor het al gereserveerde terrein onbezett blijft. Daarom probeert de Sportraad de gemaakte afspraken zo goed mogelijk te doen naleven. «Nochtans», vindt Frank, «mag de competitie niet prioritaire zijn.» En als het aan Chris lag, dan zouden er meer toernooien moeten georganiseerd worden, bijvoorbeeld een voetbalweek, een volleybalweek en dergelijke meer.

Nochtans is de Sportraad hiervoor afhankelijk van de universiteit op twee gebieden: de terreinen en het universitair sportbeleid of beter voor beide: het gebrek eraan.

Terreinen

«Van in het sportsekretariaat kan je zeer veel zien evolueren», lacht Chris mysterieus. Hij beweert van één en

Voor de subsidiëring van de zgn. 'speciale sporten' gaat Sportraad van dezelfde filosofie uit als voor haar eigen activiteiten: de subsidie moet gebruikt worden om die sporten toegankelijk te maken voor alle studenten.

klassemat en dergelijke meer. Maar voor een teveel aan forfaits en een tekort aan terreinen verwaterde deze competitie.»

Jan ergert zich vooral aan de vele forfaits die ook nu nog frekwent voorkomen. Meestal engagede sportverantwoordelijke zich teveel in het begin van het academiejaar. Hij of zij schrijft voor de kring ploegen in voor alle competities maar moet soms al vrij vlug vaststellen dat er niet genoeg sportievelingen te vinden zijn om een volledige ploeg te kunnen samenstellen. Soms gebeurt het ook dat op het laatste nipertje twee

ander veel te weten, maar wil vooralsnog niet uit de biecht klappen. «Zoals elke sportieveling al heeft kunnen vaststellen kempt de KUL met een kronisch gebrek aan sportinfrastructuur. Zo bijvoorbeeld is de vraag naar voetbal- en andere terreinen in het begin van het jaar zeer groot. Doordat het aanbod echter te klein is, raken velen ontbied. Momenteel is er eigenlijk maar één voetbalveld met verlichting. Bovendien wordt dit twee dagen per week gedurende twee uur ingepalmd door de voetbalploeg van Stade Leuven voor de trainingen. Nochtans biedt dit ook zekere voor-

Wereldwinkel: geen kommerce

Misschien valt het je wel op, als je één dezer dagen de wereldwinkel passeert: een etalage, volgestouwd met produkten. Misschien denk je wel: ja, deze keer geen vierde wereld, onecef of bewapening. Wel terug een etalage die bestaat uit tegenstellingen, een middel dat de wereldwinkel precies veel hanteert. Dit is namelijk de gemakkelijkste manier om aan beeldvorming te doen, moet je weten...

Dus bouwen we verder volgens hetzelfde stramen. Wat je deze keer te

zien krijgt is de nog altijd bestaande, hevige tegenstelling tussen de gewone wereldhandel en de alternatieve wereldhandel, waartoe de wereldwinkel behoort. Waarom wij voor dit laatste koken is niet zo simpel als het lijkt. Daarom wat achtergrondinformatie voor wie het interesseert.

Werking

De wereldwinkels zijn een brgertje of zusje apart in het aktiegroepenwereldje. We kiezen uitdrukkelijk om op brede schaal rond deze wereld te werken en dit in tegenstelling tot aktiegroepen die niet speciaal naar het brede publiek werken, maar zich dikwijls beperken tot initiatieven naar

beleidsvoerders of korte termijn akties.

Er werd dus doelbewust gekozen voor produkten als een speciale omweg om meer mensen bij de derde-wereldproblematiek te betrekken. Die omweg werd gekozen omdat er voor derdewereldproblemen niet zo veel directe aanleidingen zijn om daar iets over te zeggen of om de gevestigde opinies in vraag te kunnen stellen. Die problemen worden immers weinig direct aanvoeld en de persoonlijke konfrontaties met de realiteit zijn zeer schaars. Het werken met produkten is dan een gewilde en gezocht positieve kunstgreep om deze problematiek aan de man-vrouw te brengen. We maken duidelijk dat een produkt een probleemgeladen iets is, dat vragen kan doen oproepen.

De produkten die wij verkopen moeten beantwoorden aan de volgende criteria:

- ze moeten het verkopen waard zijn, van goede kwaliteit en de verbruiker treden stellen;
- het moet mogelijk zijn een bepaalde problematiek toe te lichten: die dus verband houden met de problematiek derde wereld en uit de derde wereld zelf komen.

Met produktenverkoop kunnen we zelf een positieve bijdrage tot verandering leveren, waar de producent zelf dus ook iets aan heeft (anders zouden we even goed Chiquita-banana's kunnen verkopen).

Die positieve bijdrage tot verandering houdt verschillende elementen in:

we proberen de produkten zelf rechtstreeks aan te kopen bij de producent. Daardoor houden we, samen met de producent, de aankoopsprijs in handen en kunnen we garanderen dat hier ongeoorloofde praktijken of woekerwinsten uitgesloten worden.

Een tweede concreet alternatief element in ons handel voeren, is dat de wereldwinkels de wereldmarkt (bv. in koffie en cashewnoten) niet gebruiken. Wij wijzen principieel dit systeem van vraag en aanbod af, dat erop gericht is aan de voordeligste voorwaarden produkten te kopen.

Dit omdat hierbij de belangen van boeren en landarbeiders enerzijds en die van konsumenten anderzijds ondergeschikt zijn aan die van de verwerkers en de tusschenhandel. We zijn geen koffie- of notenhandelaars maar handelaars van bv. Tanzaniaanse koffie, zolang als de teelt, de verwerking en de verhandeling van deze koffie in omstandigheden gebeuren die aan onze criteria beantwoorden. We gaan zeker een land dus niet laten vallen als de koffie in andere landen beterkoop is of lekkerder.

Wij kopen onze koffie op regelmatige tijdstippen, en wachten niet tot de prijs heel laag is. We volgen evenmin de traditionele wijhandel die de Algerijner wijn het liefst koopt als een goedkope snijwijn om de diverse Franse wijnen met faam een betere smaak te bezorgen.

De Algerijner zijn dus entoesiast dat wij hun kwaliteitswijn, die ze ook nog zelf op fles trekken (in plaats van aan lagere prijs in vaten aan de groothandel te moeten leveren) onder die vorm en voorwaarden willen aankopen en verkopen.

delen: Stade stelt zijn atletiekpiste beschikbaar voor studentensport. Individen mogen er gaan trainen. En ook de jaarlijkse atletieknamiddag wordt er georganiseerd.

Wat betreft de voetbalpleinen meent Roel verder nog te weten dat de Spar (Sportadviesraad, zie kadertje) in de toekomst prioriteit zou geven aan de verbetering van terrein 2 (dat met verlichting) en terrein 3 (opzij) dat van een kunststofgrasmat zou voorzien worden.

Bovendien zijn in het voorbije jaar dure investeringen gedaan voor de aanleg van de omvallende terreinen, in openlucht en met verlichting. Zo kan er voortaan ook geminivoetbal worden op het Sportcentrum, maar dan wel buiten.

«De plannen voor dit grootse openluchtkomplex bestonden al tien jaar», zegt Frank. «Nochtans kan men er zich toch enkele bedenkingen bij maken. De nieuwe atletiekcentereinen worden bv. weinig gebruikt. En toch mag iedereen die een sportkaart bezit er gaan op trainen.»

Een van de oude dromen is ook een goed zwembad. Zo zouden er ooit plannen hebben bestaan om het oude gebouw tegenover de Kantien met de grond gelijk te maken en er een gloednieuw zwembadkompleks neer te planten. Hoe de zaken er nu voorstaan, is niet precies geweten, maar de crisis zal er wel voor iets tussen zitten.

En de universiteit?

De sportraden zijn unaniem. De belangstelling van de academische overheid voor sport, staat op een laag pitje. Er is wel een bepaald beleid van het SPOK (zie kadertje) i.v.m. sportkaarten, initiatie en akkomodatie, maar globaal gezien, wordt er toch gewerkt zonder een geprofileerde visie op studentensport. «Een vrije namiddag per fakulteit, zou de studenten de mogelijkheid geven om regelmatig aan sport te doen. Bij de fakulteit Toegestane Wetenschappen hebben de Technische jaren bv. de hele woensdag vrij. Talrijk zijn dan ook de ingenieursstudenten die op die dag hun sportieve schoenen aantrekken.» Volgens Frank moet dit voor andere fakulteiten ook kunnen. Een ander voorbeeld van wat mogelijk zou zijn op universitair niveau was de vorig jaar massaal verspreide brochure met sporttips voor studenten in eksamentijd. Dit op initiatief van Sportraad in samenwerking met het

Onafhankelijkheid

Op deze manier slagen we erin een eerlijke prijs te geven voor het aangekochte prokukt. Deze handelswijze komt de producenten of het land van herkomst ten goede gezien het om een relatie gaat tussen gelijkwaardige partners. Ook wordt door onze verkoop hun afhankelijkheid van de grote economische en financiële machts-groepen iets kleiner.

Wij kopen niet zomaar produkten aan in de derde wereld. We stellen een hele reeks inhoudelijke voorwaarden aan de wijze waarop het produkt tot stand komt. De arbeidsomstandigheden moeten leefbaar zijn. Menselijke werkvoorwaarden en leefomstandigheden en minimale sociale voorzieningen zijn absoluut noodzakelijk.

Wat betreft de arbeidsbeloning stellen we dat de inkomsten uit de arbeid gelijkmatig moeten verdeeld worden en niet mogen dienen ter verrijking van enkelen.

Tot slot moet ieder zijn zeg kunnen hebben over de manier waarop gewerkt wordt en over wat er geproduceerd wordt.

Op deze manier kunnen we minimaal aantonen dat handel drijven op een andere manier kan gebeuren, en dat de producenten in de derde wereld niet steeds de dupe moeten zijn van winsthonger van de westerse belangen. En dat is niet enkel voor enkele producenten waarmee we samenwerken belangrijk. De ganse derde wereld is gebaat met en heeft nood aan veranderende economische verhoudingen.

9 maart: proefdag 's namiddags in de wereldwinkel — welkom.

Sport, competitie en tornooien

ch centrum en SPOK. Studenten-
r Bracke: «Het is vanzelfspre-
voor iedereen gezonder om
s de examens regelmatig aan
te doen dan pillen te slikken.»
en intensieve campagne op uni-
aire schaal zou voorwaar een toe-
chen initiatief zijn», meent Roel.

Sportkaarten

ver bestaan heel wat misverstan-
zou de bezitter ervan verze-
zijn bij (sport)ongevallen binnen
iten het sportcentrum. Chris weet
es van. «Een sportkaart kost je
250 fr. per academiejaar. Je mag
ebruik maken van de accommoda-
de infrastructuur en je mag
emen aan de door het SPOK
aniseerde initiatieven waaronder
de indoortraining. Je bent echter
erzkerd omdat je een sportkaart

jaars en sportkotters, zo schijnt het).
Daar komt dus nu een einde aan.
Het sportkaartensysteem is niet het
enige mogelijke, maar wel het meest
studenten (bv. Klapstuc), concen-
treert Spora zich vooral op de "sport
voor iedereen" en dan nog wel gratis.
Dit neemt niet weg dat zij zich ook
inspannen voor de zogenaamd specia-
le sporten. Bovendien zijn de massa-
sporten gegroeid van kleinschalige
studenteninitiatieven tot wat ze nu
zijn. Zo is de kwistax ontstaan uit een
weekendje aan zee en wat betreft de
studentenmarathon is het allemaal
begonnen met een weddenschap om
136 bakken bier. Maar juist omdat die
activiteiten de aanvankelijke organi-
satoren boven het hoofd groeiden,
springt Sportraad bij. Het grote gevaar
is natuurlijk dat een toenemend pro-
fessionalisme ook Sportraad boven

universitaire ploegen, bereikt maar
enkelen. Sportraad wil vooral de
klemtoon leggen op "doe-volgs" en
niet op "kijk-sport".» en volgens
Sportkot-dokter Lyssens, die avond
ook in de Kantien: «massasport is
vooral psychisch rekreatief».

Sportraad in de ASR

Hierover zijn ze het allen eens. Sport-
raad wil duidelijk in de ASR staan.
Hoewel dit de laatste jaren misschien
iets verwaterde, bewijst hun regel-
matige aanwezigheid dit jaar op de
stuurgroep dat zij hun verantwoorde-
lijkheid willen opnemen. Volgens Roel
is dit nochtans niet altijd even gemak-
kelijk. «Zo bv. heerst er bij de zoge-
naamde inhoudelijke discussies op de
Sportraad altijd een zeker gevoel van
onbehagen. Immers, sportraad bestaat
vooral uit mensen die iets willen
organiseren. Maar iedereen is zich wel
degelijk bewust van de noodzaak om
aktief mee te werken aan bv. een
stuurgroep. Sportraad is bv. de enige
raad waar 15 kringafgevaardigden en
enkele mensen uit peela's op één dag
een sluitende begroting hebben opge-
steld. Dit had voor gevolg dat iedereen
op de hoogte was en dat de zo
gevreemde jaarlijkse begrotingsdiskus-
sie degelijk was voorbereid. Op zo'n
ogenblik neemt Sportraad dus wel
degelijk zijn verantwoordelijkheid op».

Volgens Frank situeert de bijdrage
van Sportraad zich ook nog op een
ander vlak. «Door de inbreng van
Sportraad kan de ASR niet alleen
gezonder van lichaam, maar ook
gezonder van geest worden.»

Frank vindt dat op Sportraad
nuchterder en meer pragmatisch
wordt nagedacht dan in de rest van de
ASR.

Roel: «Wat we enigszins betreuren,
maar we begrijpen het ook wel, is dat
onze begroting dit jaar maar met 7.5%
mocht stijgen door afspraken gemaakt
tussen de verschillende raden van de
ASR. We zitten nl. met het gegeven dat
bij Spora de kosten evenredig zijn met
het aantal deelnemers aan onze aktivi-
teiten en dat stijgt nog jaarlijks.
Bovendien draagt Spora via haar
manifestaties bij tot de bekendmaking
van de ASR, ook buiten Leuven. Met al
deze argumenten zou men kunnen
verdedigen om Sportraad meer subsi-
dies toe te kennen. Maar daar zouden
de andere raden dan onder lijden.
Daarom gaan we onze meerkost gaan
zoeken bij sponsoring.»

Sport en reclame

«Onze massasportactiviteiten worden
inderdaad geschaagd door eksterne
financiering. Iedereen heeft wel de
reklame opgemerkt bij doe, de 24-
uren. Maar we zijn er wel voorstander
van dat bv. centraal een werkgroep
publiciteit en sponsoring zou worden
opgericht, waarin vertegenwoordigers
van de raden zitten.»

Roel: «Belangrijk lijkt me dat de
werking niet volledig afhankelijk
wordt van sponsoring, want die kan

nogal eens variëren van jaar tot jaar.
Daarom ook impliceert het feit dat de
andere raden de begroting van Spora
goedkeuren dat zij zich medeverant-
woordelijk stellen voor de werking van
Sportraad. En vice versa natuurlijk.
Dus daardoor wordt het grootste stuk
van de werking al veilig gesteld. Dat
neemt niet weg dat in de centrale
werkgroep voor publiciteit en sponsoring
elke raad zou moeten beloofd
worden voor zijn inbreng. Als Sport-
raad via de massasporten veel geld in
het laatste brengt, lijkt het me logisch
dat ze hier ook gebruik van kunnen
maken. Hetzelfde geldt natuurlijk ook
voor bv. het vademekum van Kring-
raad. Maar de werking van een raad
zoals Sociale raad leent zich natuurlijk
minder tot sponsoring. Daar moet dan
wel een mouw aan gepast worden.
Enfin, de discussie moet eigenlijk nog
gevoerd worden.»

Verrijzing

Chris Meulijzer is sportraden vrijge-
stelde sinds menschenheugnis (nu al drie
jaar). (Kwade) tongen zien zelfs geen
onderscheid tussen de persoon van
Chris en de werking van Sportraad.

Frank: «In feite is Chris onmisbaar
voor de werking. Hij heeft de groei en
de heropleving van de marathon,
kwistax en 24-uren aktief meege-
maakt. Bovendien is hij van alles op
de hoogte: sponsoring, boekhouding,
kontaktpersonen... Je moet heel veel
idealisme hebben om te presteren wat
Chris heeft verwezenlijkt. En dat
schrikt misschien velen af.»

En de maestro himself voegt eraan
toe: «Het is meer werk dan de mensen
vermoeden. Door het feit dat het
sportsekretariaat in het sportcentrum
ligt, heeft de sportraadvrijgestelde ook
een belangrijke sociale taak: de bezo-
ekers wegwijs maken in het gebouw, en
praatje maken en dergelijke meer.
Maar ik neem een voorbeeld aan mijn
voorganger Filip Berber. Die werkte 7
jaar voor Sportraad en bleek nu een
hoge functie bij de Leuvense Balie.»

Voor Roel staat vast: «Chris' op-
volger zal het zeker niet gemakkelijk
hebben. Niet alleen zal hij het in het
begin moeten doen zonder de bagage
aan ervaring die Chris toch heeft voor
de inhoudelijke werking, maar bovendien
zal ie zich ook in alle administra-
tieve besommeringen moeten inwerken.
Hopelijk kan Chris lang genoeg
blijven om hem de meeste essentiële
dingen bij te brengen. Sportraad
vraagt bovendien al gedurende enkele
jaren een tweede vrijgestelde. Zo zou
de ene zich kunnen bezighouden met
het meer organisatorisch-inhoudelijke
werk terwijl de tweede meer de
administratie op zich zou kunnen
nemen. Nochtans kan er in de huidige
besparingstijd geen sprake zijn van
meer vrijgestelden (op de RvS, nvdr).
Misschien moeten we toewerken naar
een herverdeling van het personeel
binnen de ASR?»

Het is 1.00 uur. Tijd om te gaan
slapen. Morgen begin ik te trainen.

BDM

Chris Meulijzer: «Een activiteit kan massasport zijn omdat er een hele hoop volk aan meedoet, ofwel omdat het een activiteit is waaraan iedereen kan meedoen. Sportraad opteert in haar beleid voor die laatste definitie.»

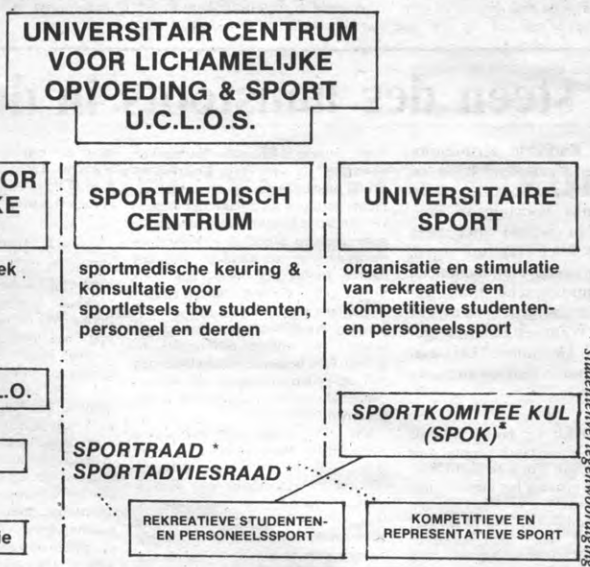
maar wel doordat je bent
schreven aan de universiteit. Heb-
n sportongeval buiten het sport-
rum, dan ben je maar verzekerd
je activiteit op voorhand geboekt
op het sportsekretariaat.» Op
raag van o.a. sportraad is er de
te weken een strenge controle op
sportkaarten. Immers, met je
kaart betaalt je eigenlijk voor het
uik van de sportakkommodatie.
lat er in het verleden weinig
role was, vonden meer en meer
enten het onnodig zich een sport-
aan te schaffen (vooral latere

te stimuleren. Wat wij met de 24-uren,
de marathon en de kwistaxrace
trachten te bereiken is dat ook de altijd-
achter-zijn-buro-student meedoet. Het
ludieke en ontspannende, m.a.w. de
'ambiance', primieren boven het kom-
petitieve, alhoewel dat ook nooit veraf
is en ook niet moet zijn.» En volgens
Roel: «Dat zie je bv. heel goed in de
24-uren waar de sterksten mekaar
bekampen, maar waar andere ploegen
er een erezaak van maken om bv. niet
zonder lopers te vallen.»

Volgens Frank is de visie van Spora
op sport wel verschillend van deze van

het hoofd zou groeien. Zo bv. was er
dit jaar discussie of we ploegen van
andere universiteiten al dan niet
zouden laten deelnemen aan de 24
uren. Ook de marathon telt hoe langer,
hoe meer deelnemers, en niet alleen
mensen uit Leuven!»

Roel: «Belangrijk bij massasport is
ongetwijfeld de 'ambiance'. Juist om-
dat velen het zo tof vinden, beginnen
ze bv. enkele weken op voorhand te
trainen en zo maken ze er een
gewoonte van om aan sport te doen.
Competitie kan wel een stimulas zijn,
maar keiharde competitie bv. in de

Sportraad is die raad van de ASR waar de werking zich situeert rond sport en rekreatie, maar is tevens geïntegreerd in U.C.L.O.S.

Sportadviesraad (Spar) werd vorig jaar opgericht op aandringen van de RvS (Raad voor Studentenverenigingen). Het zetelen vertegenwoordigers uit alle gedeelten van de unief.

SPOK (Sportkomitee KUL) neemt het dagelijks beleid waar. Ook de vrijgestelde en de voorzitter van Sportraad maken er deel van uit.

UW

THESIS!

ONZE SPECIALITEIT

Copy Max

Naamsestraat, 6 Leuven
Vandenbemptlaan, 57 Heverlee

Tel: 233538

TOPKWALITEIT IN FOTOKOPIE VOOR DE BESTE PRIJS

Over beschermde soorten

Dehaene wil universiteiten forfaitair betoelagen

Ministers van onderwijs zijn generaties lang reeds bezeten met de beste intenties. Dit is algemeen geweten, en ze laten ook niet na ons eraan te herinneren. De roep naar numerus clausus, studentenstop en forfaitaire betoelaging van de universiteiten is dan ook ingegeven door de meest verheven doelstellingen.

Een kijkje in de sakristie.

Er was een tijd dat men sprak van het recht op onderwijs als "het universele recht op maximale individuele culturele ontplooiing", dat men de mond vol had van "de ontvoogde waarde van het onderwijs", dat men gedichten schreef over de totale demokratisering van de maatschappij via de demokratisering van het onderwijs, dat men nog geleefde in vrije studiekeuze.

Toen was er nog plaats voor visie. Het was de tijd van expansie en welvaart.

Onze ministers zijn echter mannen van vandaag. Zij zijn integer: 'visie' is wel het laatste dat hen aangereven kan worden. Zij prijen hun waren aan in termen van de 'nieuwe nuchterheid' (zij moeten niet zat zijn om te zeveren). Zij leven in harde tijden, beseffen zij, en zij maken er een punt van.

Stop, ander woord

Vroeger waren zelfs de arme mensen rijk. Er was geen lol meer aan. Nu is rijk zijn terug plezant. Want wat hebben 'de goede tijden' ons geleerd? 'Armoede' is bemettelijker dan drippers en moeilijker te genezen. Kijk maar: men liet de arme mensen nu eens naar de universiteit komen en wat gebeurt er? Akademische werkloosheid! Akademische inflatie! Ontwaarding van het universiteitsdiploma!

Dit kan natuurlijk niet langer zo. Dat gewone mensen werkloos worden, ja. Maar onze kinderen werkloos of werkend met verminderd prestige of loon? Ho maar!

Daarom laten de maatschappelijk-economische behoeften niet langer toe dat er zoveel aan onze universiteiten

tøgelaten worden. Daarom moet de kwaliteit van het onderwijs gevrijwaard worden door strengere toelatingskriteria of selectienormen. De kwaliteit van de huidige afgestudeerden is immers bedrevend, want, al hebben zij de kennis, zij missen de poen om vernieuwend en investierend in te grijpen in onze geteisterde samenleving. Waarom dan nog 'investeren' in hun opleiding?

De medicijnmannen

De eerste nooddrengen werden gehoord bij de artsen. Zij zagen dat het aantal meesjstudenten in verscheidene eerste kandidaturen van geneeskunde in de meerderheid is. Zij kennen allen de stelling van de Franse sociologe Evelyn Sullerot, dat mannen plaats ruimen voor vrouwen in beroepen die aan macht en prestige inboeten. Zij wisten dat gereageerd moest worden.

Een stok achter de deur vormden de slaagpercentages. Vroeger sprak men schande over de te strenge selectie aan de universiteiten. Nu spreekt men schande van het tegenovergestelde. Want al is het aantal eerstejaarsstudenten in de geneeskunde sterk gedaald, de slaagpercentages zijn bijna in dezelfde mate gestegen. Hieraan zou volgens de artsen het financieringsstelsel van onze universiteiten, nl. per student (in de geneeskunde tussen de driehonderd- en de vijfhonderd-duizend frank per stuk), niet vreemd zijn. De betere en individuelere begeleiding van de student (mede mogelijk gemaakt door hun kleiner aantal en door de spreiding van de fakulteiten) en de grotere motivatie voor de artsen zelf (de jammerklachten van de horde der medicijnmannen over hongerijsdende dokters schrikken prestige- en carrièrestudenten steeds meer af) worden zomaar als irrelevant van de hand gewezen.

Dehaene kraait driemaal

Ook Dehaene beschuldigt de universiteiten van vuil spel: zij laten zich bij hun deliberaties omkopen door staatsgelden. Zij leveren zodoende tweedehands dokters. Zij vormen een bedreiging van de volkgezondheid. Ach, kies toch nooit een arts die studeerde tussen 1980 en 1984!

Tegelijk stelt Dehaene in een studie

een overaanbod van artsen en paramedische beroepen vast. Minister Dehaene weet immers zeer goed welke de behoeften zijn in een sterk verouderde maatschappij, vol bodyculture, powertrainings- en vermageringsfreaks: de behoeften zijn onbetaalbaar.

Vanuit deze ingesteldheid bemiddelde Dehaene in het konflikt tussen de artsen en ziekenfondsen. De horde van geneesheren eiste numerus clausus, want in een tijd waarin iedereen een eigen persoonlijke dokter wil en waarin elke dokter een eigen persoonlijk fortuin wil, moeten er keuzes gemaakt worden. Dehaene — ACW-strekking — heeft gekozen voor de minderheden. En zo ontstond een nieuwe beschermde soort: de artsen een soort die in haar voortbestaan beschermd moest worden door haar aantal te beperken.

Drie toezeggingen deed Dehaene aan de artsenyndikaten: ten eerste: het voeren van een anti-geneeskunde-studiepropaganda bij de laatstejaars van de humaniora; ten tweede: de forfaitaire betoelaging van de geneeskunde fakulteiten vanaf 1985 en ten derde: een studentenstop (Nederlands voor numerus clausus; neen, zegt Jean-Luc) door strengere selectie.

De forfaitaire betoelaging

Wat Dehaene betreft ligt de bal nu in het kamp van de ministers van

onderwijs. Op het kabinet van Coens zegt men al een tijdje te zoeken naar andere manieren van subsidiëring van de universiteiten. Prognoses voorspellen immers een zeer sterke teruggang van het aantal studenten tussen 1985 en 1990. Het is evident dat de onkosten die de universiteit heeft niet gelijkelijk zullen dalen. De grootste uitgavenposten zijn immers personeel, infrastructuur en onderhoud. Alhoewel de studenten dus in het huidige systeem nog altijd de aanleiding vormen tot subsidiëring, in feite is hun aantal van minimaal gewicht in de werkelijke kost van het inrichten zelf van onderwijs en onderzoek. Het handhaven van een subsidiëringstelsel per student dreigt zodoende in de komende jaren ten koste te gaan van de kwaliteit van onderwijs en onderzoek, de enige posten waarop de universiteit kan besnoeien.

Daarom dringt zich een andere — forfaitaire? — betoelaging op voor de universiteiten. Wat in zo'n systeem de parameters zullen zijn is vooralsnog een raadsel, maar, zegt het kabinet, de betrokken partijen worden geraadpleegd. Men bedoelt hiermee de regering, de vakbonden, de patroonsorganisaties, de artsenyndikaten, de V.I.R., de universiteiten... maar niet de studenten.

In een systeem van forfaitaire betoelaging zitten echter wat aadertjes onder het gras. Dit beseft Dehaene zeer goed wanneer hij dit als tegemoetkoming presenteert aan de artsenyndikaten die numerus clausus eisen. Hier heeft het weinig te maken met de bezorgdheid de leefbaarheid van de universiteiten te granderen ondanks de onvermijdelijke sterke daling van het aantal studenten, gezien de sterk

gedaalde nataliteit vanaf 1965.

Zo'n systeem heeft immers de interessante nevenindikatie dat het de verantwoordelijkheid voor een numerus clausus afwentelt op het initiatief van de verschillende universiteiten. Voor de universiteiten, die nu de studenten slechts gedogen omdat zij hun bron van inkomsten zijn, zal het dan interessanter worden om ervoor te zorgen dat er zo weinig mogelijk studenten studeren. Argumenten als de capaciteit van de universiteit, de kwaliteit van het onderwijs, het niveau van de afgestudeerden, de prioriteit van het fundamentele onderzoek (cf. DIRV), de maatschappelijke noden, de crisis... kunnen nu reeds voerspeeld worden.

Tegelijk zal de werking van de universitaire reclameburo's, zoals de dienst voor studievies, langzaam maar zeker afgebouwd worden. Op zich misschien niet zo dramatisch, maar door de sterke propaganda die deze diensten voeren voor het universitaire onderwijs, slagen zij er vaak in bepaalde middelen te overtuigen van de waarde van een universitaire opleiding ondanks crisis, hoge kosten en beperkte perspectieven. Schrap dit en het bescheiden demokratiserende resultaat dat de te beperken gelden voor beurzen en sociale sectoren in tijden van economische opbloei konden boeken, wordt volledig teniet gedaan. Kortom, door het initiatief tot beperking van het aantal studenten over te laten aan de academische overheid, bindt men de kat op het spek. De Sommer pleit al jaren voor numerus clausus. Nu hij de kans krijgt, zal hij zichzelf niet ontgoochelen.

Frank Uyttendaele

De overheid is niet erg geneigd om met het studentenstandpunt rekening te houden. De Waalse geneeskunde-studenten hebben zich daarom al verplicht gevoeld de forfaitaire betoelaging te aanvaarden, in de hoop daarmee een vestigingwet of een N.C. op het einde van hun studies te vermijden.

De steen des aanstoets in de cel?

De Radikale Kriminologen slaan weer hard toe dit jaar. Tackelen, dribbelen, links voorbijgaan en... scoren. Nu weeral met twee brochures. Niet over zure regen, want deze keer is men dichter bij het kriminologische thuis gebleven. De ene brochure draagt de titel "Wantoestanden in gevangenis". De andere "De steen des aanstoets: Gol — minister van justitie".

In feite handelt het boekje over de gevangeniswantoestanden vooral over de bajessen van Vorst en Sint-Gillis. Daar is het systeem het meest rijk, met alle mogelijke misbruiken vanden. Argentinië en Chili in België? Niet bepaald, maar toch slagen de kriminologen erin een hoop belastend materiaal op een rijtje te plaatsen. Treffend is dat men het daarbij niet heeft over de theoretische legitimering van een gevangenisstelsel.

Het werkje geeft gewoon een overzicht van enkele wantoestanden in andere gevangenis en daarna zeer concreet naar wanpraktijken in de

hogergenoemde Brusselse "huizen van bewaring" te verwijzen. Daarbij gebruikt men de techniek van de bevoorrechte getuigen (in bijlage zijn immers verschillende brieven van mishandelde gedetineerden afgedrukt). Vooral de medische wantoestanden springen daarbij in het oog, naast het overduidelijk gebruik van de isoleercel.

Telkens wordt de praktijk getoetst aan het voorgeschreven (en aan de citaten van enkele prominente figuren). Ook de contactmogelijkheden van de gedetineerden en de beklag-faciliteiten worden onder de loep genomen.

Dit alles wordt nog het meest overtuigend geïllustreerd door Ann Bolée. Zij is voorzitter van het comité ter verbetering van de leefomstandigheden van gevangenen. Daarbij kan zij praten uit ervaring omdat haar echtgenoot in verzeerde bewaring zit in Sint-Gillis. Over een zekere Tania: "Ze kreeg zodanig klappen dat ze er een gebroken arm aan overhield", begeleid door de hele geschiedenis.

Materiaal dat doet nadenken. En voor criminologen (al dan niet radikaal), veelvuldige gevangenisbezoekers en iedere kritische Belg. Als

men er een schrijft en typfoutje bijneemt. Trouwens, is het Ann Bolée, Ann Bolle of Ann Bole (want alle drie komen frekwent voor)?

Lappendeken

En dan is er de meer liggige brochure over Gol. Want over deze man valt blijkbaar heel wat te vertellen. Gelukkig zijn de radikale criminologen nog niet in Gols privé-leven gaan duiken. Het boekje is zo al gevuld genoeg en Story moet ook vol.

In een eerste deeltje wordt het penitentiaire beleid van Gol geëvalueerd. Dit wordt omschreven als één grote lappendeken, die weinig ernstig gebreed wordt. Vele opties steunen immers niet op een onderzoeksbasis (vb. het vervangen van korte gevangenisstraffen door geldboetes). Andere maatregelen, zoals de uitbreiding van de probatiemogelijkheid, worden overgenomen vanuit een verkeerde motivatie. Inderdaad, sinds de probatie in 1964 werd ingevoerd, is het aantal gevangeniszoekers niet gedaald, maar gestegen. De probatie blijkt niet een alternatief voor gevangenisstraf te zijn maar een vervanging van de vrijheid.

(vervolg op p. 11)

Medewerkers aan Veto 22: Luc Baltussen, Paul Bijmans, Toon Boon, Wouter Colson, Danielle De Cock, Bart De Moor, Veerle De Moor, Dirk De Naegel, Ria De Schutter, Mier Dreesen, Filip Huyzenruyt, Guido Janssens, Nikie Maes, Peter Mostrey, Louis Paredis, Dirk Scheys, Pieter T'Jonck, Frank Uyttendaele, Kris Van Haver & Hagar, Vincent Van Hoecke, Monica Van Reijen.

Steve Paxton: "... Keeping both atmospheres going"

Steve Paxton vindt dat zijn gebroken arm nèt was wat hij nodig had om weer nieuwe dansvormen te ontdekken.

Als het publiek binnen is, wordt de tape gestart. Een soundscape, "Tempête en mer du Nord" van Thierry Genicot. Minutenlang blijft de zaal duister, het publiek babbelt nog onbekommerd door. Een man in lopen komt op.

Hij schuifelt met de voeten, de voorarmen horizontaal. Hij draait z'n beide handpalmen, parallel, naar boven en naar onder. Met zijn voeten slegt hij een vierkant. Steeds hetzelfde. Het vierkant breidt zich uit, wordt rechthoek, het verplaatst zich. Het ritme van de bewegingsloze inleiding lijkt herhaald.

Plotselement gaat Paxton hevige gesti-

kuleren. Armen, benen, zijn hele lijf raakt erin betrokken. Geleidelijk convergeren zijn bewegingen weer naar een overzichtelijk geheel. Stijve benen en een soepel lijf, heet het nu. Maar tot een fundamenteel, herkenbaar basispatroon komt hij niet meer.

De muziek is een tijd gestopt. Dan volksmuziek uit Sardinië: de volksmuziek en de soundscape worden later over elkaar gemixt.

Paxton maakt een salto. Hij komt traag — expressief — los van de grond. Hij beseft dat dit de gebeurtenis is die de rest van de donderdagavond zal bepalen, het publiek weet het nog niet. Paxton heeft zijn sleutelbeen gebroken. "Pijn voelde ik nog niet, ik wist dat ze slechts een tijd later zou komen. Dus besloot ik door te doen."

Uitdaging

In feite een situatie die een extreem uitdaging kan zijn, voor elke improvisator. De dans krijgt iets van body art, met het masochistisch tintje erbij. Hij geeft blijk van een existentiële nieuwsgierigheid, vergelijkbaar met die, die in de vorige eeuw Delacroix, Courbet en Géricault naar eksekuties dreef, om het een allemaal "life" mee te maken, maar dan wel minder direct.

Maar vooral: de eksklusiviteit van de situatie. Een improvisator vertrekt in zijn werk van twee gegevens. Een structurele intentie, eventueel reeds voor de voorstelling gedeeltelijk materieel vastgelegd. Hier was belichting én muziekbegeleiding vooraf volledig uitgetekend. Ten tweede, de

feitelijke situatie van de voorstelling: de lokatie, de technische mogelijkheden, het publiek...

Improvisatie biedt een grotere geloofwaardigheid dan compositie, beweert Paxton. Immers, in dat laatste geval wordt de realiteit uit de directe omgeving — die zich zo wie so fundamenteel opdringt — kunstmatig uit de werkelijkheid van de voorstelling geweerd, het kunstwerk wordt in een vreemde kontekst gekatapulteerd. Improvisatie daarentegen integreert de gegevens. Het decor, in de breedte zin van het woord, krijgt een actieve, genererende functie en onderscheidt zich aldus van "enscenering". Gegevensheden van buitenuit: Paxton vond buiten drie grote glazuren objecten; hij gebruikt ze achteraan op de scène. Uit de zaal. De grootte, het publiek, de technische faciliteiten. Paxton laat in het laatste deel zelf de kordokken vallen. Van zichzelf. Lichamelijke gegevens. En beperktheiden.

Paxton breekt een arm, brengt de moed op om door te doen, en bekomt een nooit gezien decor. Het is niet het tegenovergestelde van een encensering, en stelt bovendien de vraag naar de preciese functie van het lichaam in de dans. Paxton legt in één van de delen zijn zieke lijf in het verlengde van de — op een afvalhoop — gevonden glazuren skulpturen. Paxton als artritisch Cunningham in 't klein. Of in 't groot. Een situatie die enkel via improvisatie — als het actief laten participeren van externe factoren op de artistieke schepping — tot stand kan komen, want we nemen aan dat geen enkel gezond mens opzettelijk zijn arm gaat breken. Dus ook een uiterste konsekwentie van het improvisatiebeginsel. De betrokkene beweert *achteraf* dat hij deze nieuwe situatie in elk geval *zèer* interessant vond.

Verwarming

Bach klinkt. Eén van J.S.'s klavecimbelconcerto's. De danser verstijft, kleine spiertjes in zijn gelaat gaan trekken, zijn gezicht trekt open. Een speels plezier. Als de motieffjes duidelijker achter het soundscape uitkomen, komt zijn bovenlijf in beweging. De dynamiek van de klanken groeit, de benen gaan rondhuppelen, de dans wordt ekstatisch. Het orkest valt stil, en het soloklavecimbel geeft een kort ritornello. Paxton bindt zich in, hij tippelt een cirkel, fijn bijna. Het orkest zet opnieuw in en de dans ook. Het heeft een aroma van sarabande, een bourrée, gigue of wat dan ook. Maar in wezen is elke beweging verkrampd. Deze daps uit het verleden ondergaat een procédé, vergelijkbaar met een probleem uit de technische wereld: bij een teveel aan informatie, overmodulatie dus, vervormt het videobeeld of de klank van de geluidsband. Details vergaan, elke klank wordt gehort en gestoten, hele stukken verdwijnen, en in de plaats van de oude details komen er nieuwe: kleine, onverwachte ruispulsjes. De waarheid van een bewust opgeblazen reconstructie: volledige vervorming, een nieuw gegeven waarin enkel het oude basisschema nog herkenbaar is. Maar dan wel onmiskenbaar. "The music of Bach makes you dance that way."

De Sardijnische muziek is eerder mystisch van karakter. Als ze na een van de Bach-bewegingen inzet, neemt de danser bijna een bidhouding aan, hij knielt. Hij gaat er bij zitten, hij luistert mee, met het publiek. Een ander verveelt hem na een tijd: hij peult in zijn oor. Als hij opnieuw rechtstaat zoeken zijn voeten een weg. Enkel zijn voeten. De improvisatie van Paxton had een cyclische structuur. Buiten het feit met die arm, altans.

Guido Janssens

Lezingencyclus

Rode draad van Dada tot nu

Amarant trekt een rode draad van Dada tot nu. Jo Coucke beet de spits af, hier te Leuven, op donderdag 1 maart. Het gaat hier om een lezingencyclus, over (beeldende) "kunst als kritische discipline".

Amarant is een organisatie die de kloof tussen kunst en leven wil overbruggen, en een autonome bewustwording en smaakvorming in de hand wil werken. Jo Coucke is wetenschappelijk medewerker aan het Museum Hedendaagse Kunst Gent. "Ik wil niets determineren", zegt hogergenoemde, evenals dat zijn visie niet origineel is, maar steunt op die van anderen.

Coucke zoekt naar de kritische mogelijkheden van een kunstwerk. De functie van een kunstwerk is in elk geval een esthetische, stelt hij, en elke kritische mogelijkheid kan dan ook alleen daaruit gedefinieerd worden. Eén aksioma wordt aangenomen: een kunstwerk functioneert optimaal als het, in de symbolische orde, een alternatief kan geven voor het onomkeerbaar karakter van het leven. Wat gebeurd is is gebeurd, en daar valt niets meer aan te verhelpen. Deze prikkel tot artistiek handelen is in de loop van de geschiedenis hetzelfde gebleven, maar de (materieële) uiting ervan is veranderd.

Esthetiek zoekt nog steeds een stabiliteit van de cultuur, die de gegevensheden van de chaotische natuur moet ordenen, waar deze schikking niet evident of wetenschappelijk is. De diepgang ervan is afhankelijk van de (wisselende) kulturele conjunctuur.

Kitch

Coucke gaat verder abstraheren. In het menselijke leven ziet hij drie facetten van de artistieke act, drie subfuncties: de "ontspanning", de "verrijking", en het "zoeken naar waarheid en goedheid" — het etische dus.

Ten eerste. Wat betreft die ontspannende functie. Ernst overmant ons in ons dagelijkse leven, weetjewel, vandaag en ook gisteren, en daar is niets aan te doen. Het enige mogelijke tegengewicht is de spelsituatie, van voetbal tot kunst, van materieel tot ideaal. Men kan een spelsituatie met een spelhouding benaderen, dat is positief; evenals het ernstig benaderen van ernstige zaken. De twee andere gevallen geven blijk van een structurele onaangepastheid. De man die een spelsituatie ernstig benadert, is een supporter. Hij vindt reëel gevaar waar er geen kan zijn. Hij die ernstige zaken als spel interpreteert, de eeuwige speler, is de esteet, de formalist. Hij ontkenkt alle gevaar en elke inhoud. Zijn kunst holt zichzelf uit: ze heeft geen grond om op te staan. Zij verwijst naar geen enkele werkelijkheid meer.

Tweedens. Je kan je verrijken, je ervaring uitbreiden op emotioneel, zintuiglijk en intellectueel nivo. De toeschouwer die dat weigert te doen, heeft nood aan kitch. Iemand die kunstzinnig kitch wil benaderen, komt er bekaaid vanaf. Hij die kunst kitcherig interpreteert, ziet enkel dat, wat hij al kent, of wat hij wil zien. Hij ignoreert de daadwerkelijk gekodeerde informatie in het kunstwerk. En dat is (nogal dikwijls) de grote ramp bij hedendaagse kunst.

Maar wat is "kitch"? "Het zoeken naar een bevestiging van een (ekstern geponeerde) situatie", insinueert Coucke. De behoudsgezinden reduceren het leven tot een automatisme — "alles werkt zoals het nu werkt en dat is maar goed ook". Er zijn er ook die een andere stabiliteit zoeken, die dan kost wat kost moet bevestigd worden. Die zijn dan reaktionair (ze willen een orde uit het verleden bevestigen) of revolutionair. Soms wordt enkel over dat laatste gebied als "kritische kunst" gesproken. Maar een dergelijke manier van werken is erg reducerend: ze herleidt de werkelijkheid — en de kunst — tot een vooropgestelde ideologie.

Coucke komt hier misschien wel in moeilijkheden. Het statuut van de kunstzinnige mens wordt hier wel erg idealistisch, irrealistisch. Dat zijn dus de mensen die kunstzinnig benaderen. Zij zoeken, in alle openheid, naar een subtiel evenwicht tussen het bekende en het onbekende. Als men deze zienwijze doortrekt, lijkt deze stelling nogal gemakkelijk herkenbare tekens tot kitch te herleiden — alles wat dan niet vernieuwt is dan kitch. Herinterpretatie van oude symbolen, een toch interessant procédé, zou er dan toe neigen, afbreuk te doen aan het kritische karakter van kunst. Nogmaals, als men deze zienwijze doortrekt.

Ten derde. De mens zoekt waarheid, en goedheid. Zegt Coucke. Ook via kunst. Daardoor: heterotele en auto-

tele kunst; eenvoudiger: didactische kunst en l'art pour l'art als elkaars tegenpolen. Heterotele kunst wil kunst herleiden tot een leermiddel. Ekspliet didactische kunst werkt autodestructief. Ze laat de boodschap zo primieren dat het kunstwerk zelf in de verdrinking komt. De kunstenaar draagt die boodschap op artistieke wijze over, omdat ze volgens hem niet op een andere, niet-artistieke manier zou kunnen meegedeeld worden, via een eenduidig medium. Kunst nu is altijd multi-interpretabel, en als kunst nu in die communicatie zou slagen, zou ze zelf eenduidig geworden zijn; elke artistieke, vrije interpretatie zou onmogelijk zijn.

L'art pour l'art

L'art pour l'art biedt ook geen oplossing. Kunst vindt immers zijn bestaansreden in reële inhoud, die op een symbolische wijze in een ander, analogo medium vertaald worden. Dit ideeëngoed mondt, nog steeds volgens Coucke, uit in een formalisme, waar de basis, de verwijzing (wat niet hetzelfde

is als een nabootsing) van verloren is: aangezien nu de inhoud om 't even is, wordt de vorm ook om 't even. Een en ander eindigt dan in een compleet nihilisme — kunst kan immers enkel via een vorm van verwijzing betekenisvol zijn tegenover een bepaald cultuurpatroon.

Besluit: een kritische functie van het kunstwerk kan slechts worden waargemaakt als het verwijst naar de werkelijkheid via een medium, dat analoog werkt met de werkelijkheid. Noodzakelijke voorwaarde.

Binnen deze visie is de Guernica minder kritisch dan Les demoiselles d'Avignon. De Guernica was in '37 veel minder vernieuwend dan de Demoiselles in 1907. Veel feministische kunst (minimaal of pamphletair) blijkt aldus niet de kracht te bezitten van het lesbische koppel dat Géricault in de vorige eeuw schilderde. Enzo-voort.

Amarant doet op 15 en 29 maart en op 12 april in 't Stuc door met Leen Panis, Norbert de Dauw en Jan Hoet. GJ

Johan Anthierens en De Zwijger

“Ze worden hier gek van Vlaanderlands liefde en van tegen de torens aan te staan zingen”

De Zwijger — satirisch blad in Vlaanderen — is een begrip voor zowat iedereen. Een kleine scheut die triomfantelijk hoge toppen kan scheren om later weer in zak en as diepe stultelputten te delven. Bewegt de zwijger zich als Klein Duimpje met zwaar bespijkte zevenmijlslaarzen door het land van de lange tenen, Vlaanderen, zijn land, of is hij de liefhebberende vader die stok noch roede spaart? Als iemand objectief kan antwoorden, zal het wel Johan Anthierens zijn, hoofdredakteur en bezieler van de Zwijger, voor Veto dan toch aan de praat gekregen.

Veto: Hoe moeilijk is satire en dan speciaal in Vlaanderen, waar de mensen de reputatie hebben lange tenen te hebben?

Johan Anthierens: «Het is moeilijker dan ik verwachtte want ik had niet gedacht dat de groep in Vlaanderen met een natuurlijke aversie voor satire, zelfkritiek en zelfspot zo groot en homogeen zou zijn. Het is toch wel een hele zware muur waar je tegen bokst. Niet dat die afkeer zich zo zeer agressief of actief tegenover ons richt, maar als je het reilen en zeilen in Vlaanderen wat gadeslaat en je ziet hoe probleemloos zelfverheerlijkende manifestaties gehouden worden, met welke geestdrift Vlamingen over zichzelf getuigen, die stroom solidariteit en "onder ons van wij, Vlamingen" en dat we onze man moeten staan en wij elkaar steunen" en dat daardoor alles wat daartegen ingaat eigenlijk genegeerd wordt, niet gekend is en als men het wel kent, erg kwalijk wordt genomen.»

Veto: Voelt een Vlaming zich te zwak voor kritiek?

Johan Anthierens: «Dat speelt zeker mee. Ik zou het ook niet te eenzijdig willen stellen, ik denk dat bv. de Walen daar ook last van hebben, misschien méér en méér in deze crisisperiode waarin ze ook met een soort identiteitscrisis worstelen. In zo'n geval verdraag je het als allerlaatste, dat er een groep of een blad is dat eigenlijk de zelfkritiek en de zelfspot uitspeelt en toespant.»

«In Vlaanderen is dat nog heel sterk, men voelt zich nu een stuk beter dan twintig jaar geleden, men voelt zich nu niet meer zo underdog, maar nu wil men dat bevestigd zien en moeten de rijk altijd gesloten blijven, vandaar.»

«Satire is dus een allernoodzakelijkst iets in onze samenleving. Het is ook belangrijk dat je kunt relativeren, in ai die zwaarwichtigheid die vaak voor een groot deel gespeeld is, waar mens-n-kaar doodserieus dingen in de nek zitten te slaan en hoogdravende waarienden zitten te verkondigen, waar ze heel vaak maar een fractie van geloven. Voor Vlaanderen is satire pure zuurstof. Ze worden hier gek van Vlaanderlands liefde en van tegen torens aan staan zingen en van in de wolken allerlei vingeraanwijzingen van God te zien dat zij uitverkoren zijn.»

Veto: Hoe politiek wordt de functie van een satirisch blad in de samenleving?

Johan Anthierens: «We proberen totaal los te staan van iedereen en dat is een enorm probleem. Er is wel een soort familie waar je bijzit, maar ook weer omdat we ervan uitgaan dat de kritiek bij de zelfkritiek begint — doen wij nogal vervelend tegenover kranten of partijen die ons normaal gesproken gunstig gezind zijn, en dan zitten we daar ook in de clinch mee. Dat totaal los staan, breekt ons zwaar op omdat we in het puur journalistieke werk praktisch geen medewerking vinden om aan elementen te komen die we nodig hebben voor een verhaal.»

Mijnenveld

Veto: In hoeverre is jullie journalistieke

akkuraatheid een belangrijk punt? Het zou niet de eerste keer zijn dat de Zwijger dingen moet herroepen.

Johan Anthierens: «Het is een principe van ons dat, als we op fouten gewezen worden, we die erkennen en niet kamoelieren of bagatelliseren. Wij hebben zo'n brief gekregen van de mensen van de ambassade in Beijing, die zeggen: onze ambassadeur is op een onheuse manier door jullie behandeld. Nu is onze reactie geweest om te zeggen: "ja, asse op het hoofd", terwijl één van onze twee informanten voet bij stek houdt dat dit voor drie kwart

paalde Zwijgerstijl ontstaat zonder dat ik dat opdring. Vaak worden we toch door de aktualiteit gegrepen want we werken nogal zwaar naar de dead-line toe en komen er dingen in waarvan ik zelf vind: dit is eigenlijk niet deugdelijk om te lezen, dit is niet aangenaam en ook gelet op het klein aantal bladzijden, zou eigenlijk elke regel in de Zwijger vatbaar, helder en aangenaam om te lezen moeten zijn. Nu is dat in Vlaanderen ook weer een enorme opgave omdat de echte talenten op dat gebied niet dik gezaaid zijn. Je hebt wel een boel mensen die pure literatuur

«Ik ben de Zwijger veel te veel. Ik ben té veel de kern en de ziel en het hart van het gebeuren.»

klopte en dat wij veel te vlugtoegezegd hebben dat we fout zaten. Dus enerzijds, als we fout zijn, moeten we het kunnen erkennen, maar we beoefenen ook de moeilijkste vorm van journalistiek: we proberen de waarheid achter de normale waarheid te vinden. Maar we zijn met een kleine club, we doen ons uiterste best om akkuraat te zijn en ik vind het ontzettend vervelend als we dat niet zouden zijn, laat staan dat we met kwade trouw iets verkeerd zouden voorstellen. Als we het neerzetten in het blad, gaan we ervan uit dat het waar is omdat het voor 80% klopt, maar we proberen altijd iets verder te gaan en dan betreed je het mijnenveld en ga je de lucht in voor je het weet.»

Veto: Nu, als je zegt: we houden ons niet aan het normale in de journalistiek, welke criteria hanteer je dan voor je artikels?

Johan Anthierens: «Een artikel kan in de Zwijger als het iets aanbrengt wat de normale pers óf niet brengt, óf onvolledig, óf negereert. We hebben deze week een verhaal over een aanslag op een marokkaan in Sint-Niklaas. Dat gaat terug op eind januari, begin februari. Daar zijn we op geattendeerd door mensen die zeggen: de pers heeft daar niet of nauwelijks iets aan gedaan, zeker niet in verhouding tot het gebeuren, want dat is nogal serieus. Nadat ik de uitleg had gehoord, vond ik dat het verhaal de moeite waard was voor de Zwijger. Er was een motivatie om het te brengen. We proberen de aandacht steeds toe te spitsen op iets wat de normale pers niet echt volgt of waar ze liever niet over spreekt. Dit lukt niet altijd...»

Veto: Hoeveel belang wordt gehecht aan het goed geschreven zijn van een artikel?

Johan Anthierens: «Zeer veel. Enerzijds zoek ik naar de grootst mogelijke vorm van leesbaarheid, anderzijds dat de taal zelf zo soepel mogelijk wordt gehanteerd. In de meeste van de artikels heb ik overigens min of meer een laatste hand, waardoor een be-

«Eigenlijk moeten we uitkijken met een bepaald soort onderwerpen waarvan we weten dat ze normaal in de krant thuishoren, want de verpakking moet toch afwijken van wat je in een krant te lezen krijgt. Het is ook niet de bedoeling zomaar ordinaar te zijn, maar dat sarkasme, dat vind ik daar helend en heilzaam aan en dat moet het tegengif zijn voor de zogenaamde meevolgende manier waarop bv. rampen tot en met worden uitgebeeld met foto's voor en achter. En als mensen verontwaardigd doen over het feit dat wij daartegen berichten door daar wat cynisme tegen te gooien, dan denk ik daar het mijne van, want meestal staan zij op de eerste rij om te zien hoe een ongeluk zich voordoet.»

Veto: Kwa stijl ben jij blijkbaar de Zwijger. Hoe zit dat met de inhoud? Het valt op dat de nummers die over jouw stokpaardjes gaan er duidelijk boven uitsteken, bv. Hergé, misdaadjournalistiek...

Johan Anthierens: «Ik ben de Zwijger dan ook veel te veel. Ik ben té veel de kern en de ziel en het hart van het gebeuren en zoek naar een mogelijkheid om wat meer te delegeren zonder dat er dan een blad komt dat eigenlijk niet meer beantwoordt aan de bedoeling. Ik ben echt heel bang dat we zouden veranderen in gemakkelijke humor of flauwiteiten. Over de Zwagers bv. hoor ik meer en meer dat daar iets aan scheelt, dus dat zullen we moeten herbekijken. Maar met dat alles zit ik er zelf té diep in en is mijn verantwoordelijkheid erg groot. We zoeken nog naar een manier van werken opdat het minder het blad van één man zou zijn, hoewel ik vrees dat ik samenwerking met een andere 'Johan Anthierens' zo niet zie zitten. Dat probleem heeft zich namelijk gesteld toen we daar heel slecht gestart waren en we een sterk iemand erbij wilden. Ik wou wel, maar ik voorzag dan ook enorme moeilijkheden. Dan krijg je twee kapiteins en gaat het er niet om of hij of ik gelijk heb, maar dan wordt het ruziën, terwijl iemand toch ook het dek moet kunnen schrobben.»

Kleine krant, groot land

Veto: Soms moeten jullie een prima satirische toon te roeten over bepaalde kleine dingen, terwijl jullie anderzijds enorm grote kansen laat schieten, bv. de pensienlunchen. Daarin zitten grote mogelijkheden die er helemaal niet uitkomen omdat de gasten te veel een nummertje mogen opvoeren. Hoe kan dat?

Johan Anthierens: «Ik had het graag doorgevoerd, maar we hebben nu al een half jaar geen pensienlunchen meer georganiseerd omdat het mezelf wel tegengevallen was en omdat daar zoveel zenuwen mee gemoeid zijn. Achteraf heb je dan zo'n overdaan aan verbaal gedoe dat het ontzettend moeilijk is om daar goed in te selecteren en te distilleren. Daarom vind ik dus de formule voor ons onbruikbaar. We hebben gewoon niet voldoende tijd en mensen. Het blijft de bedoeling om regelmatig iets ekstra te realiseren, wat we nu deze week met de Hunnen hebben van Jan Cremer. Ik

wet natuurlijk niet of de buitenwereld dat apprecieert of daar behoefte aan heeft. Eigenlijk wou ik er een heel Hunnennummer van maken, met de cartoonisten enz..., maar het is er niet helemaal uit gekomen.»

Veto: Het is misschien wat veraf, als leefwereld.

Johan Anthierens: «Ja, maar 'k vind het beeld zo mooi. Ik denk dat zoiets wel moet lukken als je bv. een dag samen kunt zitten en dan daarover kunt zeveren en discussiëren en gek doet en een paar geschiedenisboeken bekijken. De verbeelding moet gekookt worden, op het vuur gezet en dampen, maar je moet kunnen ontspannen bij elkaar zitten en over en weer de gekste dingen spuien. Ik heb daar om te beginnen weinig tijd voor.»

Veto: Kan eigenlijk zo'n blad als de Zwijger voor zo'n 'groot' land als Vlaanderen bestaan. Vallen jullie niet eerder te vergelijken met een stadskrant dan met Le Canard Enchaîné, wat jullie als lichtend voorbeeld stelt?

Johan Anthierens: «Als we een soort objectieve stadskrant zouden zijn, zouden we dicht bij onze mogelijke objectieven, onze haalbaarheid zitten. Wij richten ons tot heel Vlaanderen, wij willen dus van de kust uit tot in Limburg een publiek bespelen en dat is een beetje te breed voor onze ademsterkte. Wij zitten vol blinde vlekken, wij hebben bv. wel mensen in Antwerpen, een paar in Gent, maar geen in het West-Vlaams, geen in het Limburgse. We kunnen dat grondgebied op dit moment niet dekken. Anderzijds heb ik absoluut geen interesse om als stadskrant vanuit een bepaalde mentaliteit en sfeer te gaan berichten. Als je dat satirisch gaat doen, dan krijg je met andere problemen te maken, dan denk ik dat je fysiek aangerand wordt.»

«Metro bv. (de Gentse stadskrant die door de familie De Clerq gewraakt werd) is een struiver geweest, in de zin van fors uithalen, maar meteen met je neus op de vijand zitten.»

Veto: Net als Metro stampen jullie ook tegen schenen maar kwa stijl schroeven jullie het toch enorm terug, hé.

Johan Anthierens: «Ja, maar het brute werk, daar wil ik niet aan toe komen. We zouden er moeten toe komen, het gewoon subtiel te doen, met dubbel bodems te werken, iemand geweldig de grond inprijsen bv., dat is voor mij pas hét dodelijke wapen, zodat de klootzak in kwestie, als het om een klootzak gaat, extra exemplaren koopt omdat die zich zo verkult voelend onder de lof terwijl een intelligent iemand zich daar ontzettend in verneukt... Daar zijn we onderweg naartoe, zal ik maar zeggen.»

Peter Graller
Jan Vandierendonck
Els De Temmerman

Op 15 maart organiseren Behoud de Begeerte, Scorpio en de Radicale criminologen een talkshow waar, buiten Anthierens himself, nog een ferme molshoer ander verbaal geweld zal kunnen aanschouwd worden. Het spektakel zal in Alma II plaatsvinden om 20.30 u.

Anthierens: «Satire is allernoodzakelijkst in onze samenleving. Voor Vlaanderen is satire pure zuurstof.»

El Salvador

Leven in bevrijd gebied

Herhaaldelijk komt het kleine verscheurde middenamerikaanse landje in het nieuws. Een weinig hoopgevend Kissinger-rapport, het opvoeren van de militair economische hulp van de Verenigde Staten aan El Salvador, los van elke vorm van respect voor mensenrechten, rechtse doods- eskaders, massamoorden, guerrilla-acties en straks... verkiezingen.

Dit gebeuren is een weerspiegeling van een vergevorderde sociale strijd van het volk, een volk dat strijdt tegen de ontwikkelingspolitiek van het imperialisme. Jarenlang heeft de oppositie in haar strijd voor het fundamenteel zelfbeschikkingsrecht van het salvadoriaanse volk gepoogd om via de stembus aan de macht te komen. Echter, verkiezingen worden altijd vervalst en politieke acties worden steeds met de kogel beantwoord.

Eind 1980 was het voor het volksverzet maar al te duidelijk dat het moest overgaan tot massaal gewapend verzet, wat aanleiding gaf tot een

openlijke oorlog tussen het FMLN (Frente Farabundi Martí de Liberación Nacional, dit is het volksbevrijdingsleger) en het regeringsleger. In haar offensieven wint het FMLN steeds terrein op het regeringsleger dat nog enkel en alleen kan stand houden door uitvoerige militaire bijstand van de Reaganadministratie.

Voor het ogenblik controleert het FMLN ruim één derde van het nationale grondgebied. Om deze gebieden terug in handen te krijgen voert het leger regelmatig aanvallen uit op de bevrijde gebieden en tracht het deze zoveel mogelijk van de buitenwereld te isoleren.

Lokale situatie

Het is dan ook de taak van het FMLN de bevolking te beschermen tegen deze legeroffensieven, maar het is eveneens haar taak om samen met de bevolking een vorm van samenleven mogelijk te maken als alternatief op de inhumane manier waarop het salvadoriaanse volk tot nu toe behandeld werd.

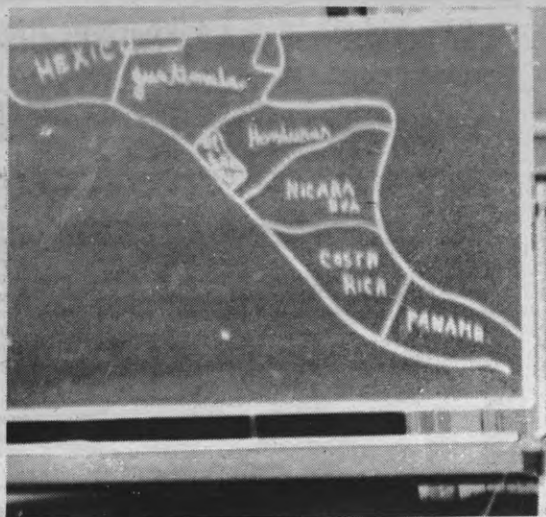
Dit wordt gerealiseerd in de *Poder Popular*. Hieronder verstaat men de organisatie die de mensen zelf opzetten om te voorzien in de verschillende behoeften, zoals voedselvoorziening,

onderwijs, gezondheidszorg, zelfverdediging, sociale en culturele gelegenheden, rechtzaken,...

Alhoewel we hier duidelijk een algemene structuur zien, verandert de aanpak van gebied tot gebied, afhankelijk van de lokale situatie. Meestal worden de mensen onderverdeeld in basisgroepen bestaande uit een 15-tal families van gemiddeld een acht tot tien personen. Daaruit worden personen gekozen die elk voor een specifiek domein verantwoordelijk zijn. Gedelegeerden van deze lokale *Poder Popular* vertegenwoordigen de basisgroepen in de overkoepelende en coördinerende algemene vergadering.

Om te kunnen voldoen aan de basisbehoeften van de lokale bevolking probeert men de gebieden 'self-supporting' te maken. Rekening houdend met de bestaande gewoonten en tradities wordt de arbeid georganiseerd in produktiebijgades, waarbij prioriteit wordt gegeven aan basisproducten.

De *Poder Popular* is de kiem van de toekomstige nationale structuur, waarbij de politieke macht in handen van het volk ligt, reden waarom het El Salvadorcomité de opbouw van de Poderes Populares wil ondersteunen, onder meer via volgend project.

Heropbouw

CIAS, de ontwikkelingsorganisatie van het FDR/FMLN, heeft voor 1984-1985 projecten in bevrijd gebied voorgesteld. Een van deze projecten is de ontwikkeling van de streek El Paisnal noordwesten van San Salvador. Dit relatief kleine gebied, met een 1500-tal inwoners, heeft dringend nood aan heropbouw na vernietigingen door het leger aangericht begin 1981. De lokale bevolking, georganiseerd in een *Poder Popular*, heeft het project uitvoerig besproken, en staat ook in voor de uitvoering.

Het project omvat drie sectoren: onderwijs, gezondheidszorg en de productie van basisgoederen.

Inzake opvoeding wil het project alle 380 kinderen op basisschoolleeftijd bereiken en degelijk onderwijs bezorgen. Parallel met het onderwijs voor kinderen voorziet het project in een alfabetiseringsprogramma voor volwassenen, een achthonderdtal, welke men in de loop van de twee jaar dat het project gepland wordt, wil bereiken.

Om dit mogelijk te maken zijn er heel wat concrete dingen nodig, gaande van schriften en potloden tot materiaal voor het opknappen van de schooljes.

Het programma gezondheidszorg omvat drie delen. Er komt een campagne ter preventie van veel voorkomende ziekten, met vaccinaties, bestrijding van ziekteverwekkers (insecten) en een planmatige aanleg van toiletten. Verder is er een campagne van gezondheidsopvoeding van de bevolking en de uitbouw van een aangepaste medische infrastructuur.

Voor de uitvoering van dit programma blijken ter plaatse voldoende mensen met ervaring aanwezig te zijn, sommige van de nodige materialen ontbreken.

Een derde programma heeft betrekking op de productie van basisgoederen. Het programma wil het niveau van zelfvoorziening aanzienlijk verbeteren, en omvat als drie objectieven respectievelijk de verhoging van de productie van basisvoedsel zoals granen, bonen en groenten, de uitbreiding van de veestapel (melk) en de promotie van de honingproductie en tot slot hebben we ook nog het opzetten van ambachtelijke ateliers, voor het vervaardigen van kleding en schoeien.

Het project, waarvan de kosten op een zevental miljoen Bfr. worden geraamd, kan in belangrijke mate bijdragen om de bevolking zelfvertrouwen te geven en haar te laten ervaren dat ze op eigen kracht kan. De eerlijkheid van het project is dan ook een reden om het te steunen, en als Leuvens El Salvadorcomité willen we graag actie voeren om dit project mogelijk te maken. Hiervoor is er hyacinthenverkoop in de loop van de week van vijf tot tien maart aan de Alma's. Verder is er op 13 maart een informatieavond met de film 'El Camino de la Libertad' (de weg naar de vrijheid) met gast spreker Eric Declercq van het Vlaams El Salvadorcomité. Tot slot is er ook nog een sticker en afficheverkoop.

Nikie Maes
namens het Leuvens El Salvadorcomité, Rapengang 24, 3000 Leuven

De steen des aanstoots in de cel?

(vervolg van p. 8)

Zo optert Gol ook voor het bouwen van nieuwe gevangnissen. Hiermee lost men echter niet noodzakelijk het probleem van de overbevolking der gevangnissen op. Inzake zelf, onderzoek in de VS heeft aangetoond dat men dan enkele jaren later weer met hetzelfde probleem kampt. Nieuwe gevangnissen dienen immers om volgestoken te worden en dus creëert men meer gevangeniswaardige personen.

Ook het probleem van de voorlopige hechtenis wordt op de lange baan geschoven. Dit is zeer frappant omdat deze wet (gestemd in 1874 als een voorlopige wet!) al lange tijd door deskundigen als verouderd wordt beschouwd. Vooral omdat in de praktijk nogal lichtzinnig met deze "straf op voorhand" wordt omgesprongen.

Naast dit alles valt het op dat Gol nauwelijks enige aandacht besteedt aan de opleiding van het gevangenispersoneel (behalve voor de uitrusting). Ook de internering, door professor Dupont (prof. strafrecht aan de KUL) zeer in vraag gesteld, wordt niet aangepast. De internering is die maatregel die toegepast wordt op personen die "op het ogenblik van de feiten krankzinnig waren". Het behelst vaak niets anders dan toedienen van allerlei spuitjes in een speciale instelling. Professor Dupont ontlokte dit oit de opmerking dat de personen die hij bezocht had wel "merkwaardig" kalm waren.

Eerder repressie dan opvoeding

Het volgende onderdeel in deze brochure handelt over het wetsontwerp op de jeugdbescherming. Daarbij wordt de strafrechtelijke meerderjarigheid terugggebracht tot 16 jaar (i.p.v. 18). Dit

betekent dat jongeren nu ook voor de gewone rechtbanken zouden kunnen komen. Deze kunnen strengere maatregelen uitspreken dan de tot nu toe gebruikelijke jeugdrechtbanken. Ook de ouders zouden gemakkelijker straffen krijgen. Het hoeft nauwelijks betoog dat deze maatregel aan strenge kritiek onderworpen is. De brochure citeert enkele bladzijden lang bezwaren van de Federatie Werkgroepen Bijzondere Jeugdzorg, De Bond van Grote en Jonge Gezinnen (toch een onverdachte instelling), de vereniging Kind en Geweld en de Nationale Federatie van Jeugd magistraten. Vooral de repressieve richting waarin dit ontwerp teneert, wordt aangevochten. Zijn jongeren niet méér gediend met een meer opvoedende aanpak?

De daaropvolgende hoofdstukken bieden een overzicht inzake het wetsontwerp Gol over "bepaalde aspecten van de persoonlijke levenssfeer" en de pogingen om de Europese wetgeving ter bestrijding van het terrorisme te ratificeren in België. Dit verdrag bepaalt dat terroristen moeten uitgeleverd worden aan het land waar de misdaad gepleegd is, tenzij men zelf verzet te berechten. Maar dit laatste moet dan ook effectief gebeuren. Dit verdrag is door weinig landen geratificeerd omdat het begrip terrorisme nauwelijks omschreven werd. Gaat het zover als het intellectueel terrorisme dat Gol enkele weken geleden aan de Leuvense hongerstakingen verweet? Who knows? Maybe, he does. Ter illustratie werden teksten opgenomen van het Nederlandse Comité voor de Rechtsstaat en van Pax Christi. Beiden verklaren het verdrag als verwerpelijk.

De daarop volgende bijdragen handelen over de rol van Gol bij het geval Westland New Post en over het wetsontwerp met betrekking tot de

immigranten. Eén en ander zal in Leuven ondertussen wel bekend zijn. Tenslotte worden de huurwet en het liberaal voorstel inzake de stakingsposten onder loepe genomen.

Hoefte het gezegd dat deze Brochure dus zeer degelijk is. Zij biedt een zeer uitgebreid overzicht van allerhande maatregelen. Juist daarom is zij interessant. Politieke bevinden, zelfs niet-alternatieve, vinden hier massa's behoorlijk discussiestof. Anderzijds heeft dit soort boekjes, hoe degelijk ook, natuurlijk één groot nadeel. Zowat iedereen weet nu al dat Gol na zijn kameleonjaren een uitgesproken liberaal is geworden. En niet zomaar een goede liberaal, maar een nogal ekstreme. Zelfs de CVP weet dit onderhand wel tot eigen scha en schande. Maar onder het motto "sommige dingen moet je er nu eenmaal inrammen" wensden wij deze uitgave van de Radikale Kriminologen toch een voorspoedig leven.

TBC

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuysberg, Pauscoll. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
ma 12/3	uisoep visplak schorseneren in room aardappelen sinaasappel	uisoep visplak schorseneren in room aardappelen sinaasappel	rijst met basiel en laurier	rumsteak met 3 pepersaus verse fruitsla
di 13/3	carmensoep biefsteak jonge wortelen rijst (vol) yoghurt met fruit	carmensoep biefsteak sla tomaat rijst (vol) yoghurt met fruit	gegratineerde casha	varkensoerster julia chocoladeschuim
wo 14/3	multatulisoeep loempia aardappelen yoghurt met fruit	multatulisoeep loempia aardappelen yoghurt met fruit	spaghetti met pinda's	salad bar met speenvarken gebak
do 15/3	tomatensoeep varkensgebraad bouquetière rijst (vol) yoghurt met fruit	tomatensoeep varkensgebraad bouquetière yoghurt met fruit	spinazietartaar met rijst	kalkoensgebraad melba condé rijst
vr 16/3	wortelsoeep koude schotel american aardappelen yoghurt	wortelsoeep koude schotel american aardappelen yoghurt	soyabonensla gierstkokketten	kabeljauwfilet met 3 purees cake

De door de werkgroep voeding aanbevolen Alma menu's kunnen, om technische redenen niet altijd door de gerants gevolgd worden.

Jullie eten drie maal per dag: zeg dan niet dat voeding je niet interesseert.
Info: Leo Van Der Aa, E. Van Evenstraat 2c, 2de verdieping. Tel 016/2299 11.

Belgische gevangnissen op een rijtje. Toch gaat het nog niet om Chili in België.

